

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Vojne operacije na sredozemski fronti

Po zadnjem poročilu angleškega poveljstva se operacije proti Tobruku ugodno razvijajo — Tudi Grki poročajo o novih uspehih na severnovzhodni fronti pri Podgradu in na jugozapadu proti Valoni

Kairo, 8. s. (Reuter). Z bojišča v Libiji davi ni novih uradnih poročil. Zadnje poročilo o položaju je dal večerajšnji komunikacijski poveljstva angleške vojske na Bližnjem vzhodu, ki je javil, da se operacije proti Tobruku ugodno razvijajo. Poveljstvo angleškega letalstva pa je sporočilo, da je angleška vojska že zasedla tobruško letališče El Aden.

Snoci je objavilo poveljstvo angleškega letalstva na Bližnjem vzhodu še posebni komunikacijski poveljstva. V noči od ponedeljka na torek so angleški bombniki izvedli nov močan napad na Tripolis. Vrženih je bilo več ton bomb na motorne ladje v središču luke. Nastale so eksplozije in dvignil se je gost dim. Neka velika motorna ladja je bila direktno zadeta od bombe. Uspešno pa je bilo bombardiranje tudi več manjših tovornih ladij. Požari so nadalje nastali med carinskimi poslopji ter pristaniškimi napravami in elektrarna pri Tripolisu je bila močno poškodovana. Iste noči so izvedli angleški bombniki močan napad na Tobruk. Povzročeni so bili veliki požari med vojašnicami, skladišči in koncentracijskimi motornih vozil. Vsa angleška letala so se vrnila z obeh teh poletov.

Poveljstvo angleške vojske na Bližnjem vzhodu je objavilo snoci v kratkem posebnem komunikacijski, da so se v bojih za Bardijo predali Angležem trije poveljniki oddelkov fašistične milice, ki so nato prepustili vodstvo svojih oddelkov častnikom redne italijanske vojske.

Bardija — angleško oporišče

Kairo, 8. jan. s. (Reuter). Glavna naloga angleške vojske v Libiji obstoji v konsolidaciji postojank v Bardiji in okolici ter v odprni italijanskih vojni ujetnikov v zaledju. Z oziroma pri Bardiji prestopajo odhajajo v zaledju proti dolini Nila transporti italijanskih vojni ujetnikov.

Tako angleška vojska mornarica kakor tudi letalstvo in kopna vojska urejajo svoja nova oporišča v Bardiji. Vojska mornarice je na delu s popravili pristaniških naprav, letalstvo se je polastilo letališč na ozemlju Bardie, angleška kopna vojska pa postopoma preureja italijanske utrdbe za svojo obrambo ter jih zaseda s svojimi posadkami. Tako bo Bardija važno oporišče za nadaljnje angleško prodiranje v Libiji.

Italijanski vojni ujetniki

Kairo, 8. jan. s. (CBS). Poveljstvo angleške vojske je imena vseh italijanskih vojni ujetnikov, ki so bili zajeti pri Bar-

General Bergonzoli

Rim, 8. jan. AA. (Stefani). »Popolo di Roma« piše danes, da v ospredju bitke okoli Bardije ni general Waweli, niti general Wilson, ampak general Bergonzoli. Racijske postaje in časopisi po vsem svetu priznavajo in povečujejo njegovo herojsko osebnost. General Bergonzoli, ki je tudi znan pod imenom »električna brada« je branil Bardijo polnih 25 dni z zmanjšanimi svojimi četami proti 200.000 močnem angleški vojski, proti angleškemu sredozemskemu brodogradu in proti velikemu številu bombnikov.

To junaštvo je legendarno in se je dokazalo že v svetovni vojni, v vojni v Spaniji pa se je tako odlikoval, da je dobil visoka vojna odlikovanja. Vendar pa ne nosi nobenega teh znakov na svojih prsih, ampak samo pet ran iz vojne. Kadar kakšna država lahko računa na take moše, kakor so bili general Maletti, ki je padel na čelu svojih čet pri Sidi Baraniju, tedaj se ve, da ta država ne more izgubiti vojne.

Italijanski vojni cilji

Rim, 8. jan. AA. (Stefani). »Giornale d'Italia« razpravlja o resoluciji, ki jo je vlada sprejela na večerajšnji seji in v kateri potrjuje neomajno voljo Italije, da nadaljuje borbo in da se naprej ostane zvesta oziroma v trojnemu paktu. Navzlic velikim žrtvam Italijanov za zmago osti pa Italija še vedno razpolaga s potrebnimi močmi in sredstvi za nadaljevanje vojne na vseh bojiščih.

Razen tega pripominja »Giornale d'Italia«, da ta resolucija kaže ves ponos italijanskega naroda, ki je hrabro reagiral na vse manj neugodne dogodke v sedanjih vojni, navzlic naporu sovražniške propagande, ki bi rada dosegla razcep Italije in njeno odcepitev od zaveznic.

Italijanski narod je stopil v vojno in je dobro vedel za sledeče vojne cilje: 1. rešiti se iz bede, v katero ga je porinila imperialem hegemonija tako imenovanih demokracij. 2. Proletaristi in delovni italijanski narod ni hotel biti nikomur več suženj. Angleški vojni cilji pa so v nasprotju s temi težnjami italijanskega naroda.

List pravi na koncu, da navzlic ogromnim virom britanskega imperija zmaga ne bo ušla iz rok osi, ki zna hitro in učinkovito uporabiti svoja sredstva.

gleške ladje. Tako se je posrečilo n. pr. nad Rdečim morjem že popolnoma izločiti sovražno letalsko aktivnost. Čim dalje bodo Angleži prodirali v Libijo, tem dalje bo segel tudi operacijski radij angleških letal v notranjost Libije ter v območje Sredozemlja.

Albansko bojišče

Vloga grškega topništva v krajevnih operacijah
Grško napredovanje severno od Klisure

Atene, 8. jan. s. (Ass. Press.). Po informacijah grških uradnih krogov je grška vojska na severovzhodnem sektorju fronte v Albaniji dosegla nove uspehe. Grkom se je posrečilo zavzeti neko močno utrjeno italijansko postojanko v gorovju, ki je bila zavarovana s strojniškimi in topniškimi gnezdji. Po mnenju grških vojaških krogov bo padec te postojanke imel važne posledice za razvoj vojaških operacij. Pri tem uspehu je igralo najvažnejšo vlogo grško topništvo, ki se mu je med neprestanim obstreljevanjem posrečilo prisliti Italijane, da so izpraznili svoje položaje.

Atene, 8. jan. s. (Tass). Associated Press javlja, da so Grki na sektorju fronte ob morju obali dosegli nove uspehe ter da dalje prodirajo proti Valoni. Severno od Klisure so zasedli Grki važno postojanko v gorovju in so zasedli tudi nekaj vasi.

Grško vojno poročilo

Atene, 8. jan. s. (Atenska tel. ag.). Grški generalni štab je objavil snoci naslednje 73. vojno poročilo:

Omejena aktivnost topništva in patrol. Zajeli smo zopet več sovražnih vojakov.

Bombardiranje Valone

Atene, 8. jan. e. Angleška letala so večeraj zopet bombardirala Valono. Kljub slabemu vremenu in nizkim oblakom so s svojimi bombami zadela razna poslopja in skladišča okoli pristanišča. Eno izmed an-

gleških letal se ni vrnilo na svoje oporišče.

Atene, 8. jan. s. (Atenska tel. ag.). Grška admiraliteta je objavila snoci v posebnem poročilu, da je eskadra grških rusilcev nedavno nevirano prodrla v Jadransko morje in bombardirala Valono. Izstreljenih je bilo okoli 60 granat. Grške vojne

ladje niso na vsej vojni naletete na nobeno sovražno vojno ladjo.

Letalski napad na Korico

Atene, 8. jan. s. (Atenska tel. ag.). Grško notranje ministrstvo javlja:

Včeraj so italijanska letala bombardirala Korico. 40 hiš je bilo razdejanih in tudi katedrala v mestu je bila poškodovana. Med civilnim prebivalstvom je bilo nad 100 žrtev.

Ameriška letala za Grčijo

Washington, 8. jan. s. (Ass. Press.). Na konferenci tiska je sporočil večeraj zunanji minister Hull, da bo v okviru Rooseveltovega načrta za pomoč demokratičnim državam prešla tudi Grčija več ameriških letal.

Kakor se je izvedelo, bo teh letal okoli sto ter jih bo Grčija plačala v gotovini.

Na zapadni fronti — zatišje

Zaradi slabega vremena že drugo noč nemška letala niso obiskala Anglije

London, 8. jan. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem današnjem jutranjem komunikacijski: Nič novega že drugo noč zaporedoma se nemška letala nad Anglijo sploh niso pojavila. Izostanek sovražnih letalskih napadov tolmačijo s slabim vremenom, ki vlada zlasti nad severom Francije, kjer imajo Nemci svoja glavna letalska oporišča.

Včeraj podnevi so nemška letala izvedla nekaj napadov na Anglijo. Ščitili so jih nizki oblaki. Tudi na London je bilo vrženih nekaj bomb in v mestu je bil letalski alarm, ki je trajal več ur. Škoda je bila povzročena na dveh točkah v Londonu. Ravno med alarmom sta se mudila v Cityju ministrski predsednik Churchill in

mornariški minister Aleksander, ki sta si ogledovala poškodbe nedavnega silovitega nemškega napada.

Resen položaj na Irskem

London, 8. jan. AA. (Tass). Zaradi bombardiranja je položaj na Irskem resen. S tem v zvezi se izjavlja, da bodo sklicali parlament. V Dublinu so že izvedli nekatere priprave za zamačitev. Prav tako bodo organizirali tudi pasivno obrambo.

Stockholm, 8. jan. AA. (DNB). Kakor se je iz Dublina zvedelo, je irski vojni minister sklenil zapreti jahalno šolo irske vojske. Konje, ki so iz omenjene šole sodelovali pri raznih velikih evropskih in ameriških dirkah, bodo prodali.

Vrhovni direktorij za izvajanje ameriškega obrambnega programa

Predsednik Roosevelt je imenoval odbor četverice, ki bo nadzoroval pospešen prehod ameriške industrije na vojno proizvodnjo

Washington, 8. jan. s. (Ass. Press.). Predsednik Roosevelt je večeraj imenoval nov eksekutivni odbor četverice, ki bo imel nalogo, da nadzoruje ves prehod ameriške industrije od proizvodnje v mirnem času na vojno proizvodnjo ter da preskrbi pospešeno proizvodnjo vojnega materiala.

Novo komisijo tvorijo predsednik ameriškega obrambnega odbora Knudsen, vojni minister Stimson, mornariški minister Knox ter zastopnik delavstva Sydney Hillmann. Nova komisija bo imela tri pododre, ki bodo skrbeli za proizvodnjo vojnega materiala, za nakup materiala, oziroma za določanje prioritete pri naročilih.

Predsednik Roosevelt je pooblastil komisijo, da sme podzaviti ona privatna industrijska podjetja, ki ne bi izpolnjevala predpisane nacionalnega obrambnega programa.

Vsi štirje člani nove eksekutivne komisije so objavili že snoci skupno izjavo, v kateri pravijo, da prevzamejo svojo nalogo v kritičnem času, objavljaljo, da bodo storili vse, da v smislu Rooseveltovih besed spremene Zedinjene države »poročajo za vse demokratske države.« Obenem na pozivajo člani komisije vse ameriške državljanke, da jim z vsemi svojimi močmi pomagajo pri njihovem delu.

Bullittov govor

New York, 8. jan. s. (Ass. Press.). V govoru na univerzi v severni Karolini je dejal snoci bivši ameriški veleposlanik pri francoski vladi Bullitt, da bi bil najsigurnejši način za Zedinjene države prispevati k zmagi Anglije, če bi same vstopile v vojno na strani Anglije, Grčije in Kitajske. Zedinjene države pa zaenkrat raje ne želijo stopiti v vojno, da pa zmanjšajo tveganje takega postopanja, morajo nuditi Angliji, Grčiji in Kitajski vso pomoč, celo preko meja ameriških lastnih obrambnih potreb.

Hopkins v Lizboni

Lizbona, 8. jan. s. (Reuter). Posebni Rooseveltov pooblaščenec pri angleški vladi Harry Hopkins je večeraj s prekoceanjskim letalom Clipper prispel iz New Yorka v Lizbono, odkoder bo nadaljeval pot v London. Ob svojem prihodu v Lizbono ni hotel dati Hopkins nobene izjave. Pripomnil je: »Očividno ne grem v London zato, da bi izgubil čas.«

Ameriški poslanik za London že izbran

Washington, 8. jan. s. (Ass. Press.). Na konferenci tiska je sporočil večeraj predsednik Roosevelt, da je novi ameriški veleposlanik pri angleški vladi že izbran in da bo še ta teden objavljeno njegovo ime. Roosevelt pa novinarjem za sedaj ni hotel povedati imena.

Odmev Rooseveltovega govora na Japonskem

Tokio, 8. jan. s. (Ass. Press.). Vsi večerajšnji japonski listi komentirajo govor predsednika Roosevelta v tem smislu, da pomeni prav za prav vojno napoved Nemčiji in Italiji. List »Nichi Nichi« piše, da pomeni govor vojno napoved tudi za Japonsko, ki se bori proti Kitajski.

Povratek Filova

Bolgarski ministrski predsednik izjavlja, da so vsa poročila o njegovih domnevnih sestankih neresnična

Sofija, 8. jan. s. (Reuter). Ministrski predsednik Filov se je snoci vrnil iz Nemčije v Sofijo. Po svoji vrnitvi je izjavil, da so vsa poročila, češ da se je v Nemčiji sestel s političnimi osebnostmi neresnična, ter da je potoval na Dunaj izključno le zaradi zdravstvenih potreb. O pokretnosti nemške vojske v Rumunijo in Bolgarijo je odklonil Filov vsako izjavo.

Tudi sicer v bolgarskih uradnih krogih zagotavljajo ponovno, da je bila edina svrha potovanja ministrskega predsednika na Dunaj konzultacija zdravniškega specialista ter da ni potovanja imelo nobenega diplomatskega ozadja.

Berlin, 8. jan. s. (Ass. Press.). V nem-

skih uradnih krogih zanikajo kot povsem neosnovana poročila, da bi se bil bolgarski ministrski predsednik dr. Filov o priliki svojega bivanja v Nemčiji sestel z zunanjim ministrom Ribbentropom.

Švicarske informacije

Bern, 8. jan. e. Berlinski dopisnik lista National Zeitung javlja, da je bolgarski ministrski predsednik dr. Filov odpotoval iz Nemčije in se vrnil v Sofijo skupno z nemškim poslanikom v Sofiji von Richthofenom. Isti dopisnik javlja, da se službeno niso potrdile informacije o sestanku bolgarskega ministrskega predsednika z nemškimi političnimi osebnostmi.

Angleško japonski spor

Tokio, 8. jan. s. (Reuter). O protestu, ki ga je večeraj izročil japonski zunanji minister Macuoka osebno angleškemu veleposlaniku Craighieu, so se izvedele zanimive podrobnosti.

Prav za prav je zaprosil angleški veleposlanik za razgovor z japonskim zunanjim ministrom Macuoko ter mu je ob tej priliki hotel izročiti angleški protist zaradi zlorabe japonske zastave po nemških ladjah v Tihem Oceanu, ki napadajo angleške ladje. Namesto tega pa je Macuoka dal Craighieu omenjen protest glede Bermudov ter je baje še sporočil, da Japonska

ne bo priznavala angleških navicertov za svoje ladje ter da bo zahtevala odškodnino za vsako škodo, ki bi nastala japonskim ladjam zaradi angleške kontrabandne kontrole.

Smatrajo, da je bil japonski protest izročen na pobudo Nemčije.

Tokio, 8. jan. AA. (DNB). Po novicah iz zanesljivih virov se je izvedelo, da je japonska vlada sklenila izvesti pri ukrepe v vseh primerih, ko bi angleške oblasti brez razloga ali pa nezakonito nastopale proti japonskim državljanom. Japonskemu gospodarstvu ali pa japonskemu brodogradu. Kakor poroča agencija Domei, se je japonska vlada postavila na stališče, da pomenijo dosedanjí angleški ukrepi popolno kršitev mednarodnega prava, ker je Japonska nevtralna država.

Angleško letalstvo na Bližnjem vzhodu

Sodba angleškega letalskega strokovnjaka o vlogi letalstva v bojih na sredozemski fronti

Kairo, 8. jan. s. (Reuter). Posebni poročevalec angleške radijske družbe na bojišču v Libiji javlja v svojem zadnjem poročilu o važni vlogi, ki jo je imelo v zadnjih bojih angleško letalstvo. Pravi, da so bila med napadom na Bardijo angleška letala tako rekoč skoraj neprestano v zraku. Nepretrgoma so bila v akciji tako bombna, kakor tudi lovska in izvidniška letala, in ves čas so se videli v Bardiji eksplozije letalskih bomb.

Visok angleški letalski častnik je v komentarju k tem angleškim letalskim akcijam poudaril, da je bila

glavna značilnost v angleških letalskih operacijah v Libiji

ta, da so se poslužili Angleži iste taktike kakor pri operacijah v Grčiji. Angleško letalstvo je namreč svoje napade osredotočilo predvsem na italijanska oporišča in letališča, v zaledju ter je na ta način onemogočilo, da bi Italijani s svojimi letali napadali Angleže. Angleški letalski častnik pravi, da so prav taki koncentrirani bombni napadi angleških letal Grkom pomagali, da so lahko po prvem letalskem prodiranju ob začetku vojne v Albaniji organizirali svojo obrambno linijo. V Libiji pa angleško letalstvo ni samo onemogočilo, da bi italijanska letala pomagala pri obrambi Bardie in drugih postojank, temveč je preprečilo tudi vse protinapade na angleško kopno vojsko.

Posebno važnost pripisuje angleški letalski strokovnjak dejstvu, da so zadnje čase Angleži svoje lovce starejšega tipa »Gladiatore«, ki so bili prej na afriškem bojišču predvsem v rabi, nadomestili v velikem številu z najmodernejšimi »Hurricane«.

Ta sprememba je zelo vplivala na položaj Italijanske letala so bila proti Hurricaneom tako rekoč brez moči. Poleg tega pa so bili uporabljeni Hurricanei tudi v ofenzivne svrhe, za napade s strojniškimi na italijanske motorizirane transporte. Poleg Hurricaneov so prejele zadnje čase Angleži na Bližnjem vzhodu tudi ameriške lovce tipa »Clam-Martins«. Ta letala so prispela deloma še med ofenzivo v zapadni puščavi. V

bojih so se izkazali ameriški aparati kot povsem prvostvorni.

Kakšni so bili uspehi angleških letal, pravi poročevalec dalje, je posebno dobro razvidno iz večerajšnjega uradnega poročila, da so Angleži na letališču El Aden pri Tobruku našli 40 neuporabnih italijanskih letal, ki so jih o priliki prejšnjih napadov poškodovali angleški bombniki. Zaradi neprestanih angleških bombnih napadov so imeli Italijani na razpolago tudi premalo lovskih letal. Morali so svoje lovce uporabljati že za zaščito kopne vojske med letalskimi napadi, tako da ni bilo dovolj lovcev na razpolago za podporo italijanskim bombnikom.

Po uradnih angleških podatkih

so angleška letala na Bližnjem vzhodu od začetka vojne z Italijo pa do konca decembra izvedla kar 1827 bombnih napadov na sovražne objekte in sicer 614 napadov v Libiji, 1026 pa v Italijanski Vzhodni Afriki, pri čemer so se Angleži posluževali letališč v Sudanu, Adenu in Keniji. 93 bombnih napadov so izvedla angleška letala z oporišč v Grčiji na italijanske postojanke v Albaniji. V vseh teh operacijah so izgubili doslej Angleži skupno le 75 letal, Italijani pa po angleških podatkih nad 500 letal. Zaupanje v uspeh, ki je prevladoval v angleških merodajnih letalskih krogih na Bližnjem vzhodu že pred tremi meseci, se je zadnje čase še znatno dvignilo. Letalska ojačenja za angleško vojsko na Bližnjem vzhodu še nadalje stalno prihajajo, čeravno Nemci z napadi na ladijske konvoje v Atlantiku in Tihem oceanu skušajo preprečiti dovoz letal.

Poročevalec pravi končno, da je

premoč v letalstvu na Bližnjem vzhodu trenutno že brez vsakega dvoma na angleški strani. K temu so pripomogli s svojimi uspehi ne samo angleški letalci, temveč tudi avstralske in južnoafriške eskadrole. Angleška letala pa se ne udeležujejo samo na bojiščih, temveč preprečujejo Italijanom po možnosti tudi dovoz zalog v Abesinijo ter varujejo morake poti za an-

Veliki osvajač ženskih src CHARLES BOYER in neprekosljiva umetnica BETTE DAVIS v najboljšem filmu sezone
KINO MATICA, tel. 22-41.
 Predstave danes ob 16., 19. in 21.15 uri
Žena s trojnim življenjem
 Ljubljana tragedija vojvode in mlade vzgojiteljice... Prirejeno po resničnih zgodovinskih podatkih o aferi, ki je kralja Ludvika Filipa valjala prestol, Warner Bros. produk.

DANES ob 16., 19. in 21. uri PREMIERA
 odličnega detektivskega filma
MR. MOTO - RUMENA MASKA
 Slavni japonski detektiv Moto pokazuje svojim učencem v praksi odkritje enega najzagonetnejših kriminalnih slučajev. Pomaga mu in sodeluje pri odkrivanju tajanstvenega zločina sin slavnega Charlie Chana.
 Mot dodatki: kulturni film »IZLET V HOLANDSKO«, domovino tulipanov in narcisa. — KINO SLOGA — tel. 27-30.

Hitite in ogledajte si še danes!
 Zadnje dni predvajamo!
KINO UNION — TEL. 22-21
 Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri,
BALALAJKA

Baden Powell — umrl

London, 8. jan. s. (Reuter). Davi je umrl v starosti 83 let ustanovitelj skavtstva lord Baden-Powell. Bolehal je že dalj časa. Zadnje čase je živel v Keniji.

Znameniti ustanovitelj skavtstva Robert Baden-Powell je bil rojen 22. febr. 1857 v Oxfordu kot sin profesorja teologije. Leta 1876 je vstopil v aktivno vojaško službo pri 13. angleškem huzarskem polku, s katerim je potem služil v Indiji, Afganistanu in Južni Afriki. Leta 1897 je postal poveljnik 5. dragoonškega gardijskega polka.

Znameniti je postal Baden-Powell v teku burške vojne. Branil je južno angleško posojenico Mafeking, kjer so ga od oktobra 1899 do maja 1900 zamaš obkrožili Burji. Končno je Baden-Powell in njegovo posadko osvobodila letala kolona pod generalom Mahonom. Po burški vojni je bil Baden-Powell poveljnik naloge organizacije južnoafriškega orožništva. 1930 je postal generalni sekretar inšpektor angleške konjenice. Ostal je na tem položaju do leta 1907.

Leta 1910 je vstopil v pokoj ter se je oddal posvetiti populizmu oga izdajici skavtskega gibanja, ki ga je on sam ustanovil. Že v Južni Afriki je uspešno piletagnil mladino za opravljanje v jaskih pomožnih dolžnostih. Od 1907 dalje, je na podlagi tam pridobljenih izkušenj t. d. mladino v Angliji prišel vezovati v pripravah za vojaško službo. Uspeh tega gibanja je bil da je ob izbruhu vojne leta 1914 vstopilo v aktivno vojaško službo takoj 100.000 angleških skavtov, medtem ko jih je bilo najdaljših 23.000 takoj na razpolago za stražne in druge pomožne vojaške službe.

Skavtsko gibanje se je pozneje, deloma v spremenjeni obliki, razširilo tudi na druge države. Že 1920 je na mednarodnem skavtskem kongresu v Londonu sodelovalo 27 držav. V skavtskem taboru skavtov z vsega sveta, 1929 v Birkenheadu pri Liverpoolu pa je sodelovalo 50.000 skavtov, ki so zastopali 44 narodov. Tedaj je kralj povzdignil Badena-Powella v lordski stan. Odslej se je imenoval Lord Baden-Powell of Gilwell.

Baden-Powell je spisal tudi 21 knjig, večinoma o skavtizmu.

Izjava ameriškega poslanika v Vichiju

Zeneva, 8. jan. AA. (DNB). Po poročilih iz Vichija je sprejel večeri ameriški poslanik Leahy v Vichiju akreditirane novinarje. V svoji izjavi je Leahy poudaril, da ima njegovo diplomatsko poslanstvo popolnoma normalen značaj. Zanimal je, da bi USA nameravale ustanoviti na francoskih Antilih mornarske oporišče. Kar

V spomin vrlému učitelju

Hotič, 8. januarja
 Tukajšnje ljudsko šolo in ves okoliš je zadel hud udarec s smrtjo mladega, komaj 35 let starega šolskega upravitelja g. Ivana Škofje. Mlad mož je zbolel nenadoma, postal je žrtev vremenskih neviht. Ko se je vračal iz Litije, kjer je imel službene opravke na litijski prsti in pri srečnem nadzorniku, je moral hoditi do zvez po prepleteni cesti. Nadležni škafar je odšel z doma že popoldne, proti večeru istega dne pa je začel. Sava naraščati in je preplavila cesto. Škafar je moral skoro do kolena zabresti v vodo. Pri tem se je prehladil in je kmalu nato zbolel. Še nekaj dni je hodil, čeprav hudo bolan, v šolo, potem pa ga je bolezen vrgla na posteljo. Ko ni mogel več v šolo in je čutil, da mu je slabše, je zaprosil, da so poklicali ljubljanski reševalni avto. Prepeljal so ga v Ljubljano in oddali v bolnico. Več tednov je viselo njegovo, sicer krepko življenje na nitki. Pri nas, kjer smo ga cenili, spoštovali in ljubili, smo trepetali na njegovo usodo. Upali smo, da bo prebolel tudi pljučnico, ki se je pritisnila k prehladu, pa je prišla žalostna vest, da je došel...

Ves okoliš je obnemel pod strašnim sporočilom. Mladina je izgubila dobrega učitelja, naša vas pa skrbnega svetovaleca in prijatelja. Pokojni nadzornik škafar je posvečeval vse mladin in šoli. Uredil je lepe drevesnice. Skrbel je za zbirko učil. Bil je vnet lovec. Mnogo ptic in živali je nagradil in pripomočel mladini, da je spoznavala živalstvo naše doline.

Škafar je bil še samski. Z očetom — železničarjem sta si uredila v Ljubljani na Cesti v mestni logično hišico in jo je tudi sin Janez s svojimi skromnimi prejemki odplačeval. Da bi za starše in zase osekrali skromen, učen dom za stara leta. Sedaj, ko su mu je uredniški življenjski sen, in je zračni star in za se strah, pa je moral od tu...

se tiče razprave o tem, ali bodo USA dopustile dobavo živil za Francijo je Leahy rekel, da je izrazil vsako upanje, da bi moglo biti to vprašanje rešeno. Kakor je bilo že sporočeno, bo Leahy danes izročil svoje poverilice maršalu Petainu.

Preselitev francoskih oblasti v Indokino

Hanoi, 8. jan. s. (Ass. Press). Uradno poročajo, da se bodo upravne oblasti Francoske Indokine prihodnji teden preselile iz Hanoja v Saigon, ki leži 800 km južneje ob obali.

Kakor znano, so v Hanoju že dalj časa japonski vojaški oddelki.

Ruski poslanik v Budimpešti ni odpotoval

Budimpešta, 8. jan. AA. (DNB). Tukajšnje sovjetsko poslanstvo poroča, da je poslanik Sarionovič v Budimpešti in da mu ni nič znanega o nekem pozivu, naj pride v Moskvo na poročanje.

Umetnostna razstava v Moskvi

Moskva, 8. jan. AA. (DNB). Včeraj so v dvoranih državnega muzeja odprli veliko umetniško razstavo, ki je nudila obširen pregled vsega ustvarjanja sedanjih sovjetskih slikarjev, kiparjev in grafikov. Razstava kaže najboljša dela na vseh poljih umetnosti, ki so bila ustvarjena v sovjetski zvezi v zadnjih 23 letih. Številne slike in plastična dela s te razstave so že bila razstavljena na zadnji svetovni razstavi v New Yorku in so jih šele pred nekaj tedni vrnil v Moskvo.

Pri začetni slovesnosti razstave so bili navzoči člani diplomatskega zbora in zastopniki tuje tiska ter delegati iz tujih in domačih krogov sovjetske umetnosti, znanosti in literature. Razstavo je odprl predsednik umetniškega odbora pri svetu ljudskih komisarijev sovjetske zveze Hruščenko.

Iz Rumunije

Bukarešta, 8. jan. s. (Ass. Press). Baže prispe v Rumunijo v kratkem nemški maršal List, da osebno prevzame vrhovno poveljstvo nemške vojske v Rumuniji. List je imel, kakor znano, važno vlogo pri nemških vojaških operacijah na Poljskem.

Bukarešta, 8. jan. s. (Ass. Press). Prihodnje dni odpotuje v Odeso rumunsko vojaška mislija pod vodstvom nekakega generala, da uredi z ruskiimi zastopniki nekaj vprašani obmejneja prometa.

Borzna poročila

Curth, 8. jan. Beograd 10. — Pariz 8.60, London 16. — Drugih tečajev nismo dobili zaradi motenj.

Še dve župniji

Ljubljana, 8. januarja
 Naše poročilo o Ljubljani v zrcalu rojstnih, poročilih in mrtviških knjig je treba izpopolniti s podatki iz pravoslavnih in starokatoliških matičnih knjig.

Srbska pravoslavna župnija v Ljubljani, ki obsega precejšen teritorij v dravski banovini ter šteje okoli 3000 vernikov, ima v svojih matičnih knjigah zabeleženih 31 rojstev v preteklem letu, rodilo se je 20 fantov in 11 deklet. Ta župnija je torej izmed redkih, v katerih pretega številno rojstvo dečkov močno število rojstev deklic. Matična knjiga pravoslavne župnije, ki jo vodi protijerog g. Bogdan N. Matković, ki je prvi stalni pravoslavni župnik v Ljubljani, kaže, da je umrlo v l. 1940 39 pravoslavnih vernikov, in sicer 30 moških in 9 žensk, porok pa je bilo lani 35.

Pravoslavna župnija v Ljubljani se lepo razvija, posebno, odkar ima svojo lepo cerkev sv. Cirila in Metoda. V preteklem letu je bilo 64 prestopkov iz drugih veroizpovedi v pravoslavno, med konvertiti je bilo največ rimskih katolikov.

Snežne razmere

Poročilo Tujekoprometnih zvez v Ljubljani ter SPD 8. januarja 1941

Kateče-Pirnice 870 m: —9, jasno, 45 cm snega, pršilo
 Planica-Sitna 950 m: —12, jasno, 60 cm snega, pršilo, drsilaše uporabno
 Podkoren 800 m: —9, jasno, 45 cm snega, pršilo
 Med 501 m: —9, jasno, 40 cm snega, pršilo
 Poljanka 1300 m: —8, jasno, 70 cm snega, pršilo
 Bohinj-Sv. Janez 550 m: —2, oblačno, 40 cm snega, pršilo
 Bohinj-Zlatograd 550 m: —3, oblačno, 60 cm snega, pršilo
 Bohinj-Rudnica 800 m: —3, oblačno, 40 cm snega, pršilo
 Dm na Komni 1520 m: —4, delno oblačno 150 cm snega, pršilo
 Skaleški dom na Voglu 1540 m: —6, delno oblačno, 120 cm snega, pršilo
 Valvačarjev dom 1180 m: —6, jasno, 50 cm snega, pršilo
 Radovljica 470 m: —12, jasno, 35 cm snega, pršilo
 Dvije-Mojstrana 650 m: —9, jasno, 40 cm snega, pršilo
 Ejačeva koča na Vrhu 1515 m: —5, jasno, 60 cm snega, pršilo
 Dom na Kofcih 1500 m: —10, jasno, 65 cm snega, pršilo
 Trzile 520 m: —6, jasno, 30 cm snega, pršilo
 Jezersko 890 m: —6, oblačno, 30 cm snega, pršilo
 Skofja Loka 350 m: —2, oblačno, 22 cm snega, pršilo
 Sodražica 550 m: —2, oblačno, 23 cm snega, pršilo
 Polzevo 620 m: —5, oblačno, 23 cm snega, pršilo
 Koča na Veliki planini 1558 m: —5, jasno, 55 cm snega, pršilo
 Dm na Kravcu 1700 m: —6, jasno, 65 cm snega, pršilo
 Biha na Mestni planini 1508 m: —5, oblačno, 75 cm snega.

Iz škofije Loke

Občni zbor loških gasilcev. V nedeljo zvečer so se zbrali gasilci škofješke čete v Gasilskem domu k redni letni skupščini. Oborožena župana je zvestopal g. Ogrin, skupščino pa je otvoril in vodil predsednik čete Ivan Šušteršič, ki je v svojih uvodnih besedah obrat naloge gasilstva v današnji dobi. O delovanju čete so podali izbrana poročila četni funkcionarji, za tajništvo Franc Pirca, za blagajno Andrej Fojkar, za učeništvo Pavel Bezovčar in kot orodiar Franc Ažbič. Lani ni bilo nobenega primera, da bi morala četa nuditi pomoč, kljub temu pa je bila notranja delovna četa zadovoljiva. Članstvo je zlasti pokazalo svojo discipliniranost pri raznih vajah. Sloh so vaje izvedle lani izredno širok obseg četa je sodelovala tesno z odborom za zaščito pred letalskimi napadi, prirejana pa je bila tudi velika vaja vseh čet škofješkega področja. Gasilski dom je bil lani nekoliko prezidan, da se je dobila mala dvorana, kupljenih pa je bilo nekaj čevljev. Vodstvo je ostalo isto.

Šurov napad. G. Rašo Benedik, brat avtobusnega podjetnika Viktorja Benedika iz Železnikov, je doživel te dni med vožnjo iz Škofje Loke proti domu šurov napad. Ko je privozil z avtobusom do Veštra, sta se pojavila pred njim dva moška, oba pošteno natreskana. Čeprav je avto s trobljo opozarjal vinjenca, naj se umaketa, jima niti na misel ni prišlo, da bi stopila kraj ceste. Šofer in g. Benedik sta morala izstopiti, da pripravita rogovilja k umiku, toda eden izmed pijancev je potegnil iz žepa nož in preden se je Benedik zavedel, kaj se dogaja, ga je že sunil z nožem pod brado in mu zadel hudo rano. Kravčevemu je nudi pomoč zdravnik dr. Hubad. Napadalec se bo zagovarjal pred sodiščem.

Anton Kučer, artilerist, Domneva, da se potika zločinski vlomilec Anton Kučer nekeje v ljubljanski okolišč. Se je izkazala za napačno. Artilerist je ga orožnik iz Hoč pri Mariboru in ga v nedeljo pomagal pripeljati uklenjenega v škofjo Loko. Kučerja dolže, da je vlomil v Homanovo trgovino v Podpulferci, v trgovino Konsumne-ga društva v Svetjah in v Oblakovo trgovino v Sori. Kučer se je rodil 13. decembra 1910 v Hočah pri Mariboru, kjer so ga sedaj izsledili menda pri bratu. Kučerja so že začeli zasliševati, a ne prizna ničesar. Tači vse. Trdi, da ga tedaj, ko so bili izvršeni vromi, sploh ni bilo v loškem srezu. Kučer je močan človek, dovolj lepo obleden, ustvarja videz zakrknjenega človeka. Dognali so, da Kučer prav za prav ni natak, temveč priložnostni delavec. Prvo besedo imajo za sedaj orožniki, potem pa bo Kučer izročen sodišču, kjer ga že poznajo, saj je bila izdana za njim tiralc.

8 filmskega platna

Kino Matica: Žena s trojnim življenjem. Ameriški Warnerjev film, ki je zbudil v filmskem svetu svoje čase izredno pozornost, saj sta nastopala v njem prvič kot partnerja Charles Boyer in Bette Davis. dva najbolj kultivirana in najsposobnejša filma igralca, ki se jima pozna, da sta bila dolga leta tudi gledališka igralca. Režiser Litvak je mojstrsko rešil težavni problem filmanja po romanu, po dolgem napetu in grobo kakor tuji, najnečistejšo čustveno dogajanje vsebujoč romanu. Režiser se je skušal držati vsebine romana, odločiti se je moral zaradi tega za posebno obliko režije. Glavna junakinja vzgojiteljica Deluzi pripoveduje svojim govajkam pretežno življenjske zgodbe svoje usodne srečanje s pariškimi vojvodi, ki je iz ljubimi do svojih otrok postal sčinec. Nanižati je bilo mogoče prvor za prizorom in nastal je eden najbolj uspešnih romanov v filmu, čeprav bi bil lahko krajši. Poseben užitek nudi umetniška igra obeh glavnih igralcev.

Dobili bomo krušne karte

Tudi spekulantom med pridelovalci pšenice bi morali stopiti na prste.

Ljubljana, 8. januarja
 Že v sedetku sedanja vojne se je izkazalo, ko se je razmahnila spekulacija z življenjskimi potrebščinami, da bi bilo potrebno uvesti nakaznice na živila ter razdeliti prodajo življenjskih potrebščin. Če bi nakaznice za živila uvedli, ko se niso bile izpraznjene zaloge, bi s tem tudi zavirali dražnjo, ker bi ljudje ne mogli razgrabit blaga. Žal pa tedaj, ko je bilo najpotrebnejše, niso uvedli nakaznic; uvedba nakaznic postaja posebno aktualna zdaj, ko je prodaja pšenice moke na nakaznice neobhodno potrebna, če hočemo, da bo lahko kupil vsak, ki jo potrebuje.

Po dosedanjih napovedih lahko sklepamo, da bodo pri nas uvedene najprej nakaznice za moko in kruh. Preskrbovalne ustanove imajo največje skrbi, kako bi preskrbele prebivalstvo do nove žetve z moko in kruhom. Zaradi tega je bil najprej uveden tako zvan enotni ali ljudski kruh iz enotne krušne pšenične moke. Pšenice se je izkazalo, da je treba s krušno moko bolj varčevati. Zato je bilo predpisano mešanje koruzne moke s pšenično. Koruze je bilo pridelane mnogo, tako da bi lahko s koruzno moko krili primanjkljaj pšenice. V resnici pa pšenice ni bilo pridelane tako malo, da bi jih prav zaradi tega moralo skrbeti, kako bi preskrbeli prebivalstvo primerno z moko in kruhom. Mešanje koruzne moke s pšenično je sicer potrebno, a prav tako bi bili potrebni odločni ukrepi proti vsem spekulantom, ki umetno povzročajo pomanjkanje pšenice in moke.

Tolkokrat je bilo že povedano, da je naša država kmetijska, da se nam zdi že neke vrste obrabljen fraza, če kdo pravi: Naša država je agrarna. Pravi agrarni značaj pa imajo pri nas le obdonske pokrajine Vojvodina, Banat in Bačka. To je območje žitnih magnatov, ki nam režejo kruh in določajo cene moki. Tudi v časih, ko je trgovina s pšenico urejena s posebno urbo, s samim maksimiranjem cene pšenice niso mogli prističiti peruti spekulantom, tako da smo tudi zdaj v veliki meri odvisni od pridelavcev pšenice iz bogatih žitnodolnih pokrajin. Z uredbo je sicer predpisan prisilni odkup pšenice ter bi morda kdo mislil, da je s tem preprečena vsaka spekulacija s pšenico in posebni vplivi žitnih magnatov na žitno trgovino. Rekl. boste, da je naša država agrarna ter da mora biti v njej dovolj pšenice in kruha za vse. Čemu so potrebne nakaznice za kruh in moko?

Žal s samo uredbo o odkupu pšenice niso mogli preprečiti vse spekulacije. Ko so bile lani prvič maksimirane cene koruze, blaga ni bilo več na trg. Pridelovalci so zadrževali doma koruzo, v pričakovanju, da bodo maksimirane cene razveljavljene ter da bodo pozneje dobili mnogo več za blago. Prisilni odkup koruze ni bil predpisan. Zdal je pa v veljavi prisilni odkup pšenice in predpisano so maksimirane cene. Kljub temu so našli spekulanti odprta mnoga vrata. Marškirno je skril precej pšenice in številni pridelovalci so nenadno

dobili veliki krog sorodnikov. Pridelovalci namreč ni dolžan prodati pšenice, kolikor je potrebuje za svojo družino ter bližnje sorodnike. Razumljivo je, da si pridelovalci skušajo pridržati čim več pšenice, da bi jo lahko prodali spod rokno čim dražje. Takšna neegralna trgovina se je že razmahnila v nekaterih pokrajinah.

Izkušalo se je, da pooblaščen ustanove ne bodo mogle nakupiti toliko pšenice kakor so pričakovali. Kmetijski spekulanti so začeli ogroziti preskrbo prebivalstva z moko. Znano je, da so bile uvedene stroge učinkovite kazni proti spekulacijam z življenjskimi potrebščinami in trgovini, a zdaj kaže, da bi morali prav tako strogo stopati na prste spekulantom in kmetijstvu. Dogaja se, da je s'aj pšenica v nelegitimi prodaji že po dvakrat in celo trikrat dražja kakor so predpisane maksimalne cene za odkup. Lastniki zalog žita so vedno bolj drzni in nekateri napovedujejo, da bodo cene pšenice kmalu maksimirane na 500 din metriški stot. S sorazmerno izredno visokimi cenami pšenice se vedno niso zadovoljili. Računajo, da bo vojna trajala najmanj do nove žetve ter da se preskrbovalnim ustanovam ne bo posrečilo preskrbeti prebivalstva z dovoljnimi količinami moke; to se pravi, oblasti bodo morale razveljaviti sedanje maksimalne cene, da bi prišla na tržišča skrita pšenica.

Dogaja se tudi, da tega ali onega spekulanta s pšenico zasadijo. Toda si ljudje

si prizadevajo, da bi se izmuznili čim bolj poceni. Vendar smemo upati, da oblasti ne bodo v nobenem primeru gledale skoz prste spekulantom s pšenico. To odločno zahtevajo tudi tisti pridelovalci pšenice, ki so prodali svoj pridelek po predpisani odkupni ceni, kajti spregled kajni spekulantom pomeni nagrado za to, da so kršili zakon. Kako bi naj po tem takem se z'htevali, naj bi ljudje spostovali zakon, če ga brez kazni izgrajavo s takšnim uspehom spekulanti?

Nakaznice za moko in kruh bodo potrebne že zato, da si posamezniki ne bodo mogli delati zalog na škodo skupnosti. S tem bodo preprečene spekulacije med porabniki. Pooblaščen ustanove pa bodo poslej tudi lažje nadzirale vso trgovino z moko in kruhom ter preprečevale kršitve predpisov o prodaji moke in kruha ter o mešanju moke. Tako se vsaj zd, seveda, če bo vse izvedeno zadovoljivo. Kakor rečeno, pa je potrebno tudi preprečiti vse spekulacije s pšenico in nikakor bi ne smeli dovoliti, da bi lastniki zalog žita prisilili oblasti, naj bi razveljavile dajanje maksimalne cene. Ne le, da mora biti kruha in moke dovolj za vse prebivalstvo, se tudi ne smeta več podražiti. Te dni je bil objavljen pravilnik o rekviziciji v smislu uredbe z zakonsko močjo; če ne bo kazalo drugega, bodo morali začeti rekvizirati skrite zaloge pšenice. Verjetno je, da bi pri skrbnem iskanju tu in tam še našli zaloge pšenice predlanske letine.

Razburljiva prometna nezgoda

Na Tyrševi cesti je snoči tramvajski voz trčil v avtotaksi in ga razbil — Po srečnem naključju so bili samo trije lažje ranjeni

Ljubljana, 8. januarja
 Snoči ob 22.30 se je pripetila na Tyrševi cesti tika pred križiščem Pražakove ceste huda nesreča. V tem času je vozil tramvajski voznik Josip Azman z vozom št. 49 od Ajkovecne proti glavnemu kolodvoru. Pred seboj je na prazni cesti opazil avto s pritrjenimi lučmi, ki je tedaj še vozil po cesti, ki ni ceste, hip nato pa se je že zgodila nesreča. Avto, prihajajoč od nasprotnih strani, se je znašel na tračnicah in je zadel s prednjim delom v tramvajski voz, ki ga je rinit kakih 15 m pred seboj, nakar se je avto obrnil, tako da je zadnji del zanesel na levo stran tramvajva v smeri vožnje, slednjak pa sta obstali obe vozili drugo ob drugem sklopljeni s prednjimi deli prav nasproti križišču Pražakove ulice. Iz obeh vozil se začelo obupno klicanje do poškodovanih vozil pa so prihili pasanti, ki so bili takrat v bližini. Nekdo je takoj po telefonu obvestil reševalno postajo in so prihili reševalci že po nekaj trenutkih na kraj nesreče.

Iz poškodovanega avta so najprej togegnili lastnika avtomobila avtoizvoška Alfonza Marčuna, stanujočega na Jesličevi v Ljubljani, kaže da je umrlo v l. 1940 39 cesti št. 10, ki je dobl poškodbe na obrazu in drugod. Pri njem v avtu je bila tudi njegova žena Marija, ki je bila prav tako ranjena po obrazu in ji je bila iz ust kri. Reševalci so naložili v svoj avtomobil tudi Kranjca, stanujočega na Vihu št. 52, ki se je vozil s tramvajem proti kolodvoru in ki ga je sunek vrgel ob steno, da se je poškodoval na obrazu. Kravale je iz ust in tožil o bolečinah v hrbtu. V tramvajemkemu vozju je bilo kakih 15 ljudi, vendar pa k

sredi niso dobili nikakih poškodb; prestali so le veliko strahu.

Vse tri poškodovance so reševalci prepeljali v bolnico, kjer so jim izmili rana, nato pa so jih pošli domov, ker se je pokazalo, da so poškodbe lahkega značaja. Marčunov voz se je zaradi hudega zaleta spredaj popolnoma razbil. Odtelilo je tudi prednje kolo, močno poškodovan je biladnik, pa tudi stroj. Na tramvajju je odtelal sprednji oddelek, voz pa je bil zaradi karambola precej odrgnjen.

Voznik Josip Azman je izpovedal, da je avto zapazil že daleč pred seboj, ko pa je videl, da vozi že tik pred njim po tračnicah, je voz kolikor mogoče zavril, nesreč pa ni mogel preprečiti.

Marčun je bil zaradi prestane nesreče popolnoma zmeden in seveda ni mogel takoj po nesreči ničesar povedati. Tudi ostale priče, tramvajski sprevodnik Anton Zdevar, Valentin Pandur ter uradnik Dioniz Mayer, ki so bili tedaj spredaj v tramvajju, niso znali povedati ničesar bistvenega.

Straznik je kasneje ugotovil, da je Marčun, ki je imel opravka na kolodvoru hotel z avta na levo čez cesto do garaže Jug-avto, pa je tik pred tramvajem običaj na poleneni cesti med tračnicami, ki so ga popolnoma zajele tako, da ni mogel z vozom preiti na nasprotno stran. Pomagale mu niso niti verige, ki jih je imel na zadnjih kolesih, sicer pa se je pripetila nesreča tako hitro, da se ne bi mogla preprečiti. Preiskava policije še traja, zdi se pa, da bo treba nesrečo pripisati zgolj nesrečnemu naključju.

Prve sodbe v novem letu

Ljubljana, 8. januarja
 Tudi na ljubljanski sodniji se je pričelo novo leto. Proti koncu starega leta so sodniki delali s polno paro, kajti vse starejše obtožnice je bilo treba rešiti in razpisati razprave. Več razprav, ki iz tehničnih razlogov niso prišle na vrsto več mesecev, je bilo opravljenih v zadnjem tednu pred novim letom. V novem letu pa je imel prve razprave sodnik poedinec okrožnega sodišča. Prve obtožbe so bile po paragrafih zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

Praktikant Franc Korbič, ključavničarski vajenec Filip Gladec, delavec Bogomir Pevec in mizarski vajenec Marjan Blažič so bili obtoženi, da so lani v noči na 22. avgusta v Škofji Loki ter v okolici razsijali letake s sliko Dimitrija Ljotiča in besedilom, ki ga je državni tožilec smatral za prestopok po čl. 4 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Obtoženci so priznali, da so pristali prepovedanega Ljotičevega političnega gibanja in da so razsijali inkriminirane letake. Sodišče je razsodilo, da so krivi po obtožbi. Glede na ojašljive okoliščine in ker doleže se niso bili kaznovani, so bili obsojeni vsak na

meseč dni zapora in plačilo 120 din globe, pogojno za dve leti.

Po čl. 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi so bili obtoženi tudi delavci Anton Gerdeji, Martin Noč, Franc Rozman, Albert Vergeji, Filip Mezgola in Franc Justin, vsi z Jesenic in okolice. Podpisali so neko petico, ki so jo poslali banki upravi in v kateri so intervenirali glede nekkih političnih kazencev. Vsi so bili zaradi pomanjkanja dokazov o krivdi oproščeni.

Odvetnik dr. Ivo Stempihar z Jesenic je bil končno obtožen prestopka zoper čast po § 302 II. k. z., kor je lani 12 junija na javni seji občinskega odbora na Jesenicah v svojem predlogu glede ustavitve konfincije Vencija Perka in Ignaca Krnjaka oklevetal banko upravo. Sodišče je dr. Stempiharja spoznalo za krivega po obtožnici in ga obsojilo na 7 dni zapora in 300 din globe.

V snegu in mrazu se spomniti ptic!

DNEVNE VESTI

— **Podražitev piva.** Včerajšnja vest pod tem naslovom moramo dopolniti in deloma popraviti kakor nam to sporočajo iz vrst gostilničarjev. S 1. januarjem je povlačna državna trošarina za 1 hektoliter za 55—55 din, to se pravi, na 230 vrbkov za okroglo 50 din ali na vrček za pol dinarja. Pivovarstva v Laskem je obvestila javnost, da zvišuje ceno z ozirom na splošno podražitev pri hektolitru za 200 dinarjev. Pivopivci so pričakovali, da bodo pili pivo po 5 din. Ako se pa stare cene ne more držati, pa naj bi se novi zvišani produkcijski stroški in nova trošarina delila na pol med pivovarstvom in gostilničarji. Po tem računu bi stala čaša piva 3,75, vrček 5,50 din. — Kakor nam dalje poročajo, prodaja pivovarstva Union svoje pivo še vedno po 5 din. Naj pa to omenjena cene 3,75 in 5,50 uvažuje kot željo pivopivcev in mnogo gostilničarjev in naj ne prekorači teh cen. Naravno pa je, da bo še bolj ustrezno z nepodraženi cenami.

— **Učbenik za študente.** Učbenik list kr. banke uprave dravske banovine št. 3 z dne 8. t. m. objavlja uredbu o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah, načrt za amortizacijo 3% nih obveznic za likvidacijo knjižniških dolgov za proračunsko leto 1940/41, maksimiranje cen olju in dovolitev uvoza in odobritev prodaje izločnih aparatov tipa »Heeresatmer« in tipa »K. G. Modell 1304«.

— **Vse šolske občine ljudskih šol** (krajne šolske odbore) v dravski banovini opozarja prosvetni oddelek banke uprave, da morajo v smislu pripombe 12. k tarifni post. 12. zakona o taksah predložiti do 15. januarja prijave za dopolnilno prenosno takso. Prijave je treba predložiti pristojni davčni upravi na predpisanih tiskovini. V vsaki prijavi je treba izrecno navesti, da je šolsko poslojje oproščeno zgradbene.

— **Blagovni promet carinskih skladišč** lani. Blagovni promet carinskih skladišč lani je zelo narasel v primeri s prejšnjim letom. Tako so imela carinska carinska skladišča za 25% večji promet kakor leta 1959.

— **Dohodki uprave monopolov.** Po zaključnih računih uprave državnih monopolov za preteklo proračunsko leto znaša vrednost surovin 1139,7 milijona dinarjev in vrednost izdelkov 81,1 milijona dinarjev. Vrednost nepremičnin, strojev in opreme je ocenjena na 710,1 milijona dinarjev. Razni fondski znašajo 77,7 mil. din. Račun dobička in izgube izkazuje 1697,9 mil. din čistega dobička. Največ dohodkov je bilo s prodajo tobačnih izdelkov, in sicer 1631,2 mil. din, medtem ko je prodaja soli dala 210,3 mil. din dohodkov, pristojbina na petrole 88,6 mil. din, pristojbina na vžigalnice 92 mil. din in prodaja cigaretnega papirja 94,9 mil. din.

— **Pred trgovinskimi pogajanjimi z Bolgarijo.** V bližnjih dneh se bodo pričela trgovinska pogajanja med našo državo in Bolgarijo. Bolgari žele kupovati od nas razne surovine, predvsem baker in modro galico, v zameno nam bi pa dali žito, oljna semena in premog. Bolgarski premogokop Pernik se je že nekoč obvezal, da bo dobavljali našim železnicam večje količine premoga. Morali bi prejeti 87.000 ton premoga, dolej ga pa nismo prejeli niti 10 odstotkov te količine. Bolgarska direktorja je sporočila, da so nastale ovire zaradi snega in preobremenitve železniške proge. Razen tega Bolgari zahtevajo, da bi jim naša železniška uprava dala za prevoz vagonov. Do sestanka naše in bolgarske delegacije bo prišlo kmalu, vendar datum še ni določen.

— **Pogajanja o dobavi gumijastih izdelkov iz Japonske.** V Beogradu se mude začetniki japonske industrije za predelavo gumij. Obiskali so več srednjeevropskih mest. Pri nas se pogajajo s pristojnimi ustanovami o prodaji gumijastih izdelkov, predvsem o avtomobilski pnevmatikah.

— **V začetku spomladanskega dobička** iz Rusije. Poročali smo, da je naša delegacija z uspehom zaključila trgovinska pogajanja za dobavo surovega bombaža in bombaževinskih izdelkov. Tako bomo prejeli iz SSSR 4000 ton surovega bombaža in 600 ton bombaževinskih odpadkov. Bombaž bodo začeli nalagati v začetku februarja in pošiljke bodo odposlane skozi Bolgarijo. Od tam jih bodo poslali prelozene iz Varne v našo državo. Iz Turčije je že prispel bombaž v našo državo in naše tekstilne tovarne ga že predelavajo.

— **Iz protektorata Češko-Moravske** bomo dobili večjo količino koksa. V industrijskih krogih so se ball, da bo začelo primanjkovati koksa. Ta nevarnost pa je zdaj povsem odstranjena. Iz protektorata Češko-Moravske bomo uvozili večje količine koksa, več kakor je določeno po kontingentu, ki ga nam je Nemčija odobrila.

— **Vprašanje uvoza volne iz Iraka.** V Beogradu proučujejo vprašanje uvoza volne iz Iraka. Naša tekstilna industrija potrebuje večje količine volne, a uvoz je zadnje čase zelo otežen. Zato proučujejo, ali bi bilo mogoče uvoziti volno tudi iz Iraka. V ta namen bo kmalu odpotoval v Irak zastopnik naše tekstilne industrije, da se informira, ali bi bilo mogoče kupovati volno v Iraku.

— **V švicu bomo izvozili 20.000 vagonov** kuriva. Nedavno je bil v Beogradu podpisan protokol, da bomo izvozili v švicu 20.000 vagonov drv. Švica bo za ta prevoz preskrbela sama vagona. Ta protokol je odobrilo naše trgovinsko ministrstvo. Kakor tudi ministrstvo za gozdove in rudnike, toda s pogojem, da bo ostalo dovolj kuriva za domače potrebe. Kakor sporočajo s pristojnih mest, je nevarnost, da bi začelo primanjkovati drv za domače potrebe zaradi prevelikega izvoza, prepoveda, ker bodo izvozniki morali plačati za vsak vagon izvožen drv tako 1800 din. Dobrodoletni teh tako porabljeni za financiranje priprave goriva za prihodnje zimsko sezono. Razen tega je določeno, da bodo smeli izvažati drva v švicu samo iz gozdov v krajih, kjer drva ne pridejo v poštev za izvoz na naša tržišča. Tako bodo zaščiteni domači interesi in država si je tudi pridržala pravico, da ustavi izvoz, čim bi se izkazalo, da bi prevelik izvoz začel ogrožati domača tržišča.

— **Nad milijardo din prodanih nepremičnin** v Zagrebu. Kakor v nekaterih mestih je bil lani zelo živahen promet z nepremičninami v Zagrebu. Po podatkih iz zemljiške knjižice je znašala vrednost prodanih nepremičnin lani 1.008.527.042 din.

— **Hrvatski arhitekti** v Rumuniji. Banška uprava banovine Hrvatske je poslala v Rumunijo 4 arhitekta z nogo, da proučijo posledice zadnjega potresa. Arhitekti

bodo obiskali vsa večja rumunska mesta, ki so bila prizadeta pri zadnjem potresu. V Rumuniji se bodo mudili 14 dni. Potem je bodo izdali posebno študijo z rezultati svojega raziskovanja. To bo prva razprava te vrste v naši državi.

— **Komisija določa nove cene sladkorne pese.** V sladkornih tovarnah zadnje dni proučuje posebna komisija produkcijske stroške izdelovanja sladkoria, da bi ugotovila primerne cene za odkup sladkorne pese v prihodnji sezoni. V komisiji so zastopniki finančnega, kmetijskega in trgovskega ministrstva.

— **Dva pomembna civilizacijska pomočnika** Ervin Paloszy iz Tržica se je včeraj smučal nekje nad mestom, pri tem pa padel in si zlomil desno nogo. — Devetletni France Lusin, posestnikov sin iz Sebe na Gorenjskem, je doma splezal na leste, a se mu je zlomil kili, da je padel zviska na tla, kjer je obležal. Zlomil si je levo roko.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in zmerno hladno vreme, sicer brez bistvenih sprememb sedanega vremena. Včeraj je deževalo v Splitu, Kumboru, Rabu in Dubrovniku. Najvišja temperatura je bila v Splitu, Kumboru, Dubrovniku 10, na Rabu 6, na Visu 5, v Beogradu 3, v Sarajevu 2, v Ljubljani in Zagrebu 0,0, v Mariboru —3,4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767,1, temperatura je znašala —2,6, na aerodromu —4, v Mariboru —6, v Zagrebu —4, v Beogradu —1, v Sarajevu 0,0, na Visu in Rabu 3, v Splitu 5, na Kumboru 7, v Dubrovniku 8.

Boleznico

KOLENDAR

Danes: Sreda, 8. januarja; Severin.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Žena s trojnim življenjem. Kino Sloga: Mr. Moto — Rumena maska. Kino Union: Balajška. Razstava akademskih slikarja Dušana Petrića v Obersnelovi galeriji odprta od 8 do 18.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marijin trg 5; Kuralt, Gospodarska cesta 10; Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
Sreda, 8. januarja: Cigani. Red sreda.
Četrtek, 9. januarja: Revizor. Red B.
Petek, 10. januarja: Zaprtlo.
Sobota, 11. januarja: Krog s kredo. Izven.
Znižane cene od 20 din navzdol.
Nedelja, 12. januarja: Ob 15: Cigani, Izven.
Znižane cene od 20 din navzdol.
Ob 20: Romeo in Julija. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri
Sreda, 8. januarja: Sabaka kraljica. Red A. Goetovanje tenorista Josepa Goetića, člana zagrebške opere.
Četrtek, 9. januarja: Vesele žene windsorske. Red četrtek.
Petek, 10. januarja: Akademija v korist zimskih pomoči. Prireditelj Zdrženica gledaliških igralcev in ljubljanskih filharmonije. Izven.

Iz Ljubljane

— **Opozorilo ljubljanskemu prebivalstvu.** Zadnji čas je, da se ponovno dogodi, da so se letala tuje narodnosti pojavila nad ozemljem Jugoslavije. Da se v bodoče prepreči, da bi tuja vojna letala kršila našo nevtiralnost in poškodovala naše ozemlje, je izšla naredba, po kateri morajo v bodoče v vsakem takem primeru stopiti v akcijo vsa naša protiletalska sredstva. Ker ob takih prilikah niso izključene ne ece, opozarjamo vse prebivalstvo, naj se v lastnem interesu v vsakem primeru udeleževanja naše aktivne protiletalske obrambe, nemudoma zateče v hiše oziroma v zaklonišča.

— **V korist zimске akcije** priredita Zdrženica gledaliških igralcev in ljubljanskih filharmonija v petek 10. t. m. ob 20. v opernem gledališču akademijo z izbranim glasbenim, baletnim in recitacijskim sporedom, pri kateri bodo sodelovali poleg celotnega orkestra ljubljanskih filharmonije najodličnejši člani obeh ljubljanskih gledališč. Vstopnice za to akademijo veljajo od 40 din navzdol in se dobe v predprodaji pri blazinski ocerneza gledališča. Vso našo javnost vabimo, naj se te akademijske udeležijo v čim večjem številu in tudi ob tej priliki stori svojo dolžnost do bližnjega, hkrati pa ne zamudi lesona in redkega užitka, ki ga bo nudila akademija s svojim izbranim sporedom sliernemu ljubitelju glasbene, baletne in dramske umetnosti.

— **Izbor za zimsko pomoč** je v vrsti virov za svojo plemenito akcijo zalozili tudi lične razglednice z božičnimi in novoletnimi voščili, ki jih je razdelil v prodajo raznim trafikam in bopnim trgovinam. Poleg tega je naprosil tudi tukajšnje upravo policije, naj bi policijski stražniki razpečavali te razglednice. In res so policijski stražniki v svojem socialnem čutu do bližnjaka poleg napore službe, ki jo opravljajo, pridno razpečavali te razglednice in so jih razprodali visoko število 900 kosov. Ko se jim odbor za zimsko pomoč za njihovo požrtvovalno delo najtopleje zahvaljuje, jih hkrati postavlja za lep zled vse naše javnosti z iskreno željo, da bi tudi ta ob vsaki priliki pokazala svojo požrtvovalnost do bližnjega, ki je v stiski in bedi.

— **Meščanska šola** na Visu je letos ustavila zimsko dišisko kuhinjo, ki daje 43 revnim učencem vsak dan brezplačno kosilo. V podporo te kuhinje bo šola priredila v nedeljo 12. t. m. ob 15. v svoji lepi šolski telovadnici mladinsko božično izro štiri-dejanko »Stanko in Alenica«. Ker so dohodki namenjeni dobrodelni zimski akciji, pričakujemo, da bo občinstvo napolnilo dvorano do zadnjega kotička.

— **NA VSAKO MIZO LASKO PIVO** — **Iz Blagajne** je odšel v Hrbarjevo gostino v Smartnem ob Savi je prišel včeraj popoldne nekli France 2. ki je precej časa posedel. V gostini je bilo takrat tudi nekaj drugih ljudi, gospodar pa je kmalu po Francetovem odhodu opazil, da je izginila ročna blagajna, v kateri je imel 4300 din. Sum je takoj padel na Franceta, ki so ga po prijavi izsledili nekje v vzhodnem delu mesta, pri njem pa tudi ves ukradeni

denar. Pri zaslišanju je povedal, da se namerava poročiti in da je vzel denar zato, ker se mu je pač ponudila ugodna prilika. Nepremišljenega fanta so po priznanju izročili sodišču.

— **Iz Okraden v vlaku.** Med vožnjo iz Beograda, najbrž že tik pred Ljubljano, je bila inž. Borutu Janežič ukradena pištola znamke Frommer, kal. 6,35 mm, zlato nalivno pero znamke Pelikan in par rjavih usjatih rokavic. Tat mu je vse skupaj odnesel iz aktovke in ima inž. Janežič 1500 din škode.

— **Iz »Gospa ministrice«**, zab. ušičeva veseloliga, navdušuje o »alca Sentiakobakega gledališča. Vse dosedanje predstave so bile popolnoma razprodane in je vselej odšlo mnogo ljudi brez vstopnic. Zato kupite vstopnice že vnaprej od jutri dalje v Mestnem domu. Ponovitev te izvrstne veselolige bo v soboto 11. in v nedeljo 12. t. m., vselej ob 20.15. Pri sobotni predstavi bo proslavil svoj stoti nastop v vlogi uca Vasa eden izmed najboljših igralcev odra, g. Ernest Bypper.

— **Iz Ukraden kolo.** Z dvorišča na Poljanski cesti št. 4. je bilo ukradeno 1200 din vredno, modro pleskano kolo znamke »Viktorija« s tov. št. 1.168.521. Kolo, ki je bilo opremljeno z dinamo svetilko, je bilo last Romana Pavloviča.

Z Jesenic

— **Ugodne snežne razmere** so zvalile v nedeljo in na praznik nešteto smučarjev na planine. Več skupin smučarjev je šlo

v Gornjo savsko dolino, na Planino-Sv. Križ, na Črni vrh in na Ročco pa so šle skoraj nepregledne vrste dičarjev obojega spola. V dnevnih urah so bile Jesenice skoraj prazne. Proti večeru pa so prihajale v mesto nepretrgane vrste smučarjev in sankarjev, ki so se zidane volje vračali na svoje domove. Pri kolodvorski potniški blagajni bo treba napraviti red. V nedeljo ob 14. je bila pri potniški blagajni spet velika gneča. V kolodvorski veži so se kar trili in četrjali proti blagajniškemu okencu. Ljudje, ki poznajo red in disciplino, so se lepo postavili v vrsto, ki je segala prav do stopnišča pri glavnem vhodu. V zadnjih trenutkih pa so začeli prihajati ljudje, ki so se ne meneč za čakajoče vrinili takoj pred okence, ali pa ponujali tistim, ki so bili že pri okencu denar za vstopnico. Tisti, ki so pravčasno prišli in čakali v vrsti, so se upravičeno razburjali nad brezobzirnostjo. Tu bo treba enkrat napraviti temeljit red. Ljudi bo treba naučiti, da bodo pravčasno prihajali na postajo in da bodo imeli pripravljen drobiš. V takih primerih bi moral vzdrževati red stražnik ali železničar, ker vendar ne gre, da bi človek, ki pravčasno pride na postajo, po krivdi drugih zamudil vlak.

— **Predavanje »Ovete in obrzi naših gor«**, v katerem je naš priznani fotomater g. Slavko Smolei zbral preko 200 svojih sijajnih posnetkov v naravnih barvah, se drevi ob 20. ponovi pod okriljem jesenske podružnice SPD v dvorani kina »Radia«. Opozorjamo na ta teatni večer vse ljubljane lepe slike in naših gor.

Kamnik pozimi

Nova smučka skakalnica — Smučke tekme — Sokolske vesti in nekaj o kačjem strupu pod Grin-tovcem

Zaradi svoje lepe lege in bližine ljubljane ima Kamnik vse pogoje da se razvije v priljubljeno zimsko-sportno turistično mesto. Tega so se v Kamniku že od nekdaj zavedali. Morda ne toliko tisti, ki bi morali prvi za to poskrbeti, pač pa oni, ki so polni idealizma in ljubezni do tega lepega gorenjskega kotička, pa jim manjka nujno potrebno, kar predstavlja pri raznih družinskih vedno največjo oviro, namreč denar. Med temi so tudi naši sportniki, ki so že večkrat dokazali, da premagata ljubezen in volja do dela vse ovire.

Tako so že leta 1931 postavili na Zaprtah smučko skakalnico (tedaj s podporo javnosti, oblasti in korporacij), ki je bila prva na področju ljubljanske zimsko-sportne podzveze. Še isto leto so bile na njej tekme in menda še naslednji dve leti, potem pa se več let po vrsti zaradi neugodnih snežnih razmer ni uporabljala do preteklo zime, ko so zopet bile na njej meddruštvene tekme v skokih. Letos pa so naši sportniki polnoma z lastnimi sredstvi in s lastnim delom to skakalnico temeljito preuredili in popravili, da sedaj dopušta skoke do 40 m (dolej največ 37 m), poleg te pa postavili še popolnoma novo skakalnico, ki dopušta skoke do 25 m in je namenjena predvsem za začetnike, torej za naše bodoče skakalce. Pohvalno je treba tu omeniti naše lesne trgovce, ki so z razumevanjem priskočili na pomoč, in naše agilne sportnike, ki so vse ostalo delo opravili sami.

V nedeljo bo slovesna otvoritev nove skakalnice s tekmo v skokih v klasični kombinaciji za prvenstvo tukajšnjega kluba. Iskreno želimo, da bi bilo v nedeljo še dovolj snega in da bi tekme potekle v najlepšem redu. Kot uvod v to slovesnost, so bile že na praznik Treh kraljev smučke tekme v tekni Start in cilj je bil na Glavnem trgu ob velikem zanimanju občinstva. Dobro montiran ojačevalce je sproti objavljali imena tekmovalcev, ki so prihajali na cilj in je s tem še povečal zanimanje za tekme. Tekmovalci so za klubsko prvenstvo v treh skupinah, seniorji, juniorji in mladina na progi GI. trg-sm. skakalnica—Zaprce—Vinji vrh—Tunjska cesta—Ravne—Poljane—GI. trg. Vsa proga je dolga cca 16 km in so jo prvi prevozili dvakrat, drugi enkrat, mladina pa le 3 km. Pri seniorjih je bil prvi Jože Janežič v času 1.34.55, tri minute za njim Adolf Ravnik, za njim pa Albin Potokar in Milan Janežič. Pri juniorjih je bil prvi Milan Trpin v času 44.39, drugi pa Božo Janežič. Med mladino je bil prvi Franc Balon. Vsi tekmovalci so torej dosegli razmeroma jako dobre čase. Za nedeljo pa se pripravljaja več vrst tekem, katerih podroben spored bomo še pravčasno objavili.

— **Sokolsko silvestrovanje**, ki je bilo letos v Gasilskem domu, je proti pričakovanju dobro uspelo. Razpoloženje je bilo najljubše, brez najmanjšega incidenta, pa tudi gnetni uspeh je bil lep. Vidi se pač, da uživa marljivo društvo v Kamniku in okolici polno simpatij ob vsaki priliki. To velja še posebno za letos, ko imajo se sokolske prireditve poseben poudarek, zbrati čim prej sredstva za dograditev doma. Na željo je običaj, da si bližnji in daljnji sosedje pomagajo, če si kdo gradi hišo. Prav to smo opazili tudi letos na silvestrovanju, ko najmanj za eno dvorano ljudi ni bilo prostora in so morali oditi drugam. Vsi so pripravljeni pomagati, prav vsi od blizu in daleč. Kamnik je zopet dovolj razločno govoril in pokazal, kje je njegovo srce. V ostalem naši Sokoli pridno prerečevajo načrte za novi dom in se z vse vnemo pripravljajo za občni zbor, ki bo letna prav zaradi teh načrtov ob koncu januarja. Pripravlja se tudi društveni prednjak, tečaj, ki ga misli uprava društva prirediti v februarju ali marcu, prav tako pa se že tudi pripravljaja smučarski odsek našega društva, ki ima v svojih vrstah nekaj odličnih smučarjev in skakalcev. — Društvo je res nedavne vse marljivo in delavno ter zasluži v tem letu svojo podporo naše javnosti. Za vse iskano naklonjenost v preteklem letu se vsakemu posebej in vsem skupaj iskreno in bratsko zahvaljuje.

— **Pod našimi lepimi Grintovci** se je po pisanju istoimenskega lokalnega lističa zaredilo pravcato kačje gozdo, ki sika svoj smrdeči strup na vse strani in v najrazličnejših oblikah. Že parkrat smo nameravali odgovoriti, a

Upamo, da nam bo mogoče dati temeljit odgovor, kakor ga te vrste tidi zaslužijo. Za sedaj pa samo mimogrede, v 24 številki slavnih »Podgrintovcev« se je dopisnik spravil nad kamniške pomonike, pri čemer se je skliceval na izjave človeka, ki je bil pred sodiščem spoznan za nerazsodnega. Spravljaja jih tudi v zvezo s polomom Francije, nikdar pa mu se ni prišlo na misel, da bi napisal in poslal svojim borim narodnikom kdo so prvi krivci španske revolucije.

Ali se je število kadilcev pomnožilo? Decembra se je poraba tobaka nenavadno povečala, kakor da se je število kadilcev najmanj podvojilo

Ljubljana, 8. januarja
Pred dnevi smo čitali, da poraba tobaka začnaja leta nazaduje ter da bo zaradi tega letos zasajenega mnogo manj kakor lani (okrog 360.000.000 sadik manj). Kdor je pa opazil, s kakšno verno so se kadilci zalagali a tobakom prejšnji mesec, skoraj ne more verjeti, da poraba v resnici nazaduje, še manj, da bo kajenje prišlo iz moč. Kajenje je ena tistih človeških razvad, ki bo z večjo verjetnostjo prej iztrebila človeštvo kakor ljudje njo. Ob tej priliki ne napovedujemo boja nikotinu, samo mimogrede bi radi opozorili, kako pomemben gospodarski činitelj je kajenje ter da se morajo temu podrediti vsi drugi in seveda tudi zdravstveni interesi. Dolejši še ni bilo finančnega genija, ki bi našel boljši ter zanesljivejši vir dohodkov države, davek, ki bi ga ljudje plačevali s takšnim užikom in tako redno kakor prispevajo kadilci svoj tribut. Kadilci so delodajalci: posredno nudijo zaslužek številnim delavcem tobačnih tovarn in pridelovalcem tobaka, neposredno trafikantom. Vsi bi se pa tudi lahko ponosno trkali na prsi, češ mi smo najboljši davkoplačevalci, naše zaslužke za državo so nesporne. Ali je še kdo pripravljen na večje žrtve?

UČINEK LANSKE PODRAZITVE TOBAKA

Ko se je lani aprila podražil tobak vseh vrst razen smotk, je marsikdo napovedal, da se bo poraba tobačnih izdelkov zelo zmanjšala. Do podražitve je prišlo nenapovedano, čez noč, tako da so bile večje spekulacije onemogočene, a razen tega so bili kadilci tako presenečeni, da se niso utegnili mnogo jeziti. V prvem ogorenju so seveda sklenili, da ne bodo več kadili, kar so nekateri tudi poskušali, a seveda ne prvič n ne zadnjič, saj je dobro znano, da se težko spros z nikotinom, če si njegov prijatelj. Nobenih posebnih znakov ni bilo, da bi poraba tobaka začela nazadovati po podražitvi. Zdelo se je celo, da so kadilci kmalu sploh pozabili na podražitev. Tisti, ki so se v začetku razburjali nad podražitvijo, so si kmalu pomirili živce — z nikotinom. Zaradi podražitve ni nastal nikjer zastoj, ne v tobačnih tovarnah, pri zakupnikih prodaje tobačnih izdelkov na debelo in ne v trafikah. Tobaki čim se je tudi pozel kakor čim črtovnega ognja vili gost in kadilci so mirno nadalje polagali na žrtvenik dinarje.

SAMO S TOBAKOM SE NISO ZALAGALI

Vsi vemo, kako velike skrbi so imeli lani ljudje z neprestanim polnjenjem masenih skladišč; zalagali so se z vsem, kar so mogli kupiti, le a tobakom ne. Zakaj je bil prav tobak izjema, je težko reči. Če so se ljudje bili ponovite razmer, kakršne so bile med svetovno vojno, bi se morali spomniti tudi na tobak, kajti bukovno listje nima posebne aroma. S tobakom bi se seveda lahko zalagali tudi nekadilci kakor so se s moko ljudje, čeprav niso bili peki, a specerijskim blagom, kakor da so trgovci. Morali bi pomisliti, da bi tudi tobak lahko postal izvrstno menjalno sredstvo. Poraba tobaka se torej po podražitvi ni zmanjšala, pa tudi ne povečala.

GLASOVI O PONOVI PODRAZITVI

Toda prejšnji mesec so se ljudje nenadoma začeli zalagati a tobakom, kakor da so ga šele tedaj začeli pravilno ceniti. Začeli so se namreč širiti glasovi, da se bo tobak zopet podražil. Pred podražitvijo spomnili sicer ni nihče napovedoval, da bo tobak dražji, kajti uprava monopolov tega vendar ne bo razsajala. Toda ljudje niso raziskovali, odkod prihajajo vesti o podražitvi tobaka, kakor pač dandanes navadno nikdar ne vprašujejo, ali je tudi res, kar so zvedeli, temveč pomagajo govorice se sami vneto širiti. Da bi si po-

Naj bi objavil tudi vsak primer sproti, ne samo, kadar mu gre v račun. Nikamo ničesar proti, če pove tudi ime lokala. Gospod dopisnik se razume tudi na kino. V isti številki mu namreč očita, da kamniški kino za drage denarce servira vsakovrstno pležo, ki mu jo odstopijo zagrebški židja. Svetujemo mu, naj vpraša svoja prosvetna društva, ki jih ima že precej kinematografe v naši črji domovini, odkod dobivajo filme in po kakšni ceni jih vrte. Prepričal se bo, da so tud ona navezana na gotove skupine filmov, ki jih morajo prevzeti v celoti in tudi plačati ter jih tudi v celoti predvajajo. O načinu pisanja te kritike, bi glede na to, da dopisuje isti tisti na zadnji strani tudi z nežno ljudskobolsko mladino, pripomnili samo: »Kdor pa pohuja katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo boljše, da bi se mu ohesli mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globlino morja« (Mar. 18. 6.7). V 26. številki zopet obdeluje adventne, ki jih spravlja seveda tudi v zvezo z rdečim številom, pred katerim svari skoro vsaka številka. Strah ima pa res velike oči. Našim delavcem očita, da nimajo naciona ne zavesti, kar so na predvečer 1. decembra imeli igro »Trije vaški svetniki«. V isti številki pa poroča iz Grobelj, da so celo na 1. decembra priredili miklavževanje a komedijo o lakomnem judu, ki je kupil šudodelno metle, da se je tresla vsa dvorana. Kaj, to je pa zveza z nacionalno zavestjo. V isti številki si je dovolil tudi uvodnik pod naslovom »Kačji strupe«, kjer se je prav diletantsko nerodno spravljal nad tiskarno v našem kraju, ki je natiskala neko knjigo. Toliko podlosti bi človek res ne pričakoval.

Vse polno je še stvari, ki bi jih bilo treba nekoliko prečistiti in jih tudi morda se bomo, če nam bodo dopuščali razmere, v katerih živimo, vam pa, gospodje, rečemo samo: Bodite pravični, resnicoljubni in pošteni! In malo manj kačjega strupa!

Židje zapuščajo Italijo

Kakor poročajo iz Rima, je doseglo število židov, ki so se do polovice letošnjega leta prostovoljno izselili iz Italije, nad pet tisoč oseb. Izseljevanje se nadaljuje. Zdravniki: »Saj ste vendar popolnoma zdravi! Zakaj prihajate k meni?« Obiskovalec: »Vem, da sem zdrav, gospod doktor. Toda vi ste si vse leto dajali pri meni obnovljati podpisane na čevljih, pa sem si mislil, da bi dal tudi jaz vam nekaj zaslužiti!«

NENAVADNA KONJUNKTURA

Če bi se govorica o podražitvi monopol-skega blaga začela širiti kdaj jeseni, bi se najbrž ne razmahnila takina konjunktura kakor decembra. Napovedi so prišle ob pravem času. Večeti morate, da so nekateri nameščenci, uradniki in drugi uslužbeni prešli pred božičem male približke na račun draginskih doklad, odnošno 13. plače. Sploh je pa znano, da je decembra navadno živahnější denarni obtok; tedaj so ljudje še bolj v formi porabnikov ter z bolj vajeno kretnjo posegajo v žep. To se je lepo izkazalo pri prodaji tobaka in vžigalce. Po zaslednih podatkih iz glavne ljubljanske zaloge vžigalce razpečajo na mesec okrog 3 vagonov vžigalce, decembra so jih pa 16 vagonov! Nenavadno se je pa tudi povečala poraba tobaka, a podoben početak se niso zbrali. Zdelo se je, da smo začeli vsi kaditi. Posebno so ljudje posegali po tobačnih izdelkih zadnji teden decembra, kar so pričakovali, da bodo nove cene uveljavljene 1. januarja. Zato so se prejšnje dni nekateri zelo čudili, zakaj se tobak še ni podražil, posebno tisti, ki bi lahko sami odprli nepročiteljno trafiko.

TOBAK SE BO PODRAŽIL, A NI ZNANO, KDAJ

To, da se tobak ni podražil v začetku leta, še ne pomeni, da se sploh ne bo podražil. Vendar ne smete misliti, da pri upravi državnih monopolov ne bodo dobro pretehtali, koliko naj podraže posamezne tobačne izdelke in kdaj. Ko jim bo kazalo, bodo tobak podražili, a najbrž brez napovedi. Če bi napovedali, da se bo tobak podražil, bi se ljudje pred podražitvijo zalozili tako z njim, da bi pomeje kupovali mnogo manj. Če pa na podražitev še ne mislijo, so lahko samo zadovoljni, da ljudje kupujejo toliko: tisti, ki se bodo zalozili s tobakom, ga bodo tudi več porabili, ker je znano, da kadilce pokadi tem več, čim bolj je zalozen. Kadilci tudi ne bodo varčevali s tobakom, ko bodo sprevideli, da se ne podražil. Nekateri si razlagajo, da se tobak mora vsakakor podražiti, ker je uprava monopolov morala letos plačati pridelovalcem več, toda uprava monopolov je računala s tem, da bo letošnji pridelak dražji, še spomnili, ko so se tobačni izdelki podražili povprečno za 20%. Tisti tobačni izdelki so pa bili izdelani iz tobaka, ki je bil pridelan pred dvema letoma. Po tem takem lahko čakajo na ponovno podražitev do prihodnje letine, če ne celo dve leti. Prav pa je seveda, da ostane poraba čim večja. Če bodo sprevideli, da bi ponovna podražitev vplivala slabo, tobak še ne bo tako kmalu podražen, vsakakor si pa uprava monopolov želi v novem proračunskem letu čim večje dohodke.

Skupščina gasilske čete na Viču Prihodnje leto bo četa proslavila 70letnico obstoja z razvitjem prapora

Vič, 7. januarja. V svojem gasilskem domu je imela večeraj prostoletna gasilska četa Ljubljana-Vič svojo 69. redno skupščino, katere se je redno članstvo udeležilo v polnem številu. Skupščino je odprl ob 10. predsednik tov. Janez Gasperin, ki je po uvodnih formalnostih pozdravil zastopnika mestne občine m. s. Fr. Novaka, podstarešina ljubljanske župe tov. Furlana, starostar viškega Sokola br. Borštnika in zastopnika tiska. Izrekel je tudi pozdrav Nj. Vel. kralju Petru II., ki so mu navzoči zaklicali trikrat »Živio!«, potem pa so stoji počastili spomin pokojnih tovarišev in podpornih članov s klici »Slava!«. Predsednik je nato opisal delo gasilske čete v preteklem letu ter se zahvalil vsem sodelavcem, posebno pa poveljniku tov. Milanu Robežniku. Vse delo bo treba pomočiti, zlasti prihodnje leto, ko bo četa proslavila svojo 70letnico z razvitjem gasilskega prapora.

Zanimivo poročilo o tehničnem delu čete je podal poveljnik tov. Milan Robežnik. Četa je imela 16 vaj in 1 vajo za obrambo pred napadi iz zraka. Naraščajnikov ima 12 in je imela z njimi 5 rednih vaj. Požara sta bila dva in je četa pri obeh aktivno sodelovala pri gašenju. V Gasilskem domu se je uveljavila nočna služba, za kar se je uveljavila posebna soba, kar je stalo okrog 30.000 din. Drugo leto bo četa proslavila 70letni jubilej, v načrtu pa ima nabavo novega odprtega gasilnega avtomobila, nove ročne motorne brigalne in gasilskega prapora. Ob zaključku se je tov. Robežnik zahvalil vsem tovarišem za uspešno delo, mestni občini, gasilski župi in drugim ustanovam pa za gmočno podporo. S pozivom k vztrajnemu in človekoljubnemu delu delavcev, se je pred prvo svetovno vojno sodeloval pri tujakim taboru, ki je bil ves čas delaven pri taboriških Narodnih strokovnih zvezah. Pri Sokolu je bil aktiven član dolga leta. Posebno se je udeleževal kot godbenik pri sokolski godbi, katere je bil soustanovitelj. Glasba mu je bila vedno zelo pri srcu. Pri rudniku je bil zaposlen nad 31 let. Zaposlil je ženo in tri otroke. Na poslednji poti so ga spremlili mnogi prijatelji in znanci, rudarji ter sokolski odposlanstvo z zastavo Obratovodja inž. Widra je v imenu zunanega obrata izročil prizadeletni rodbini denarno pomoč, namenečeno zunanega obrata in delavci lesnega skladišča pa so tudi prispevali s primernim zneskom, ki so ga zbrali med seboj. S tem so najlepše počastili spomin pokojnega druga. V imenu rodbine ščurk plemenitim podpornikom najtoplejša hvala! Uzaloceni rodbini naše sožalje, vrlimo možu lep spomin!

Petdesetletnico je praznoval nedavno v krogu svoje rodbine tiho in zadovoljno znani trboveljski urar g. Ivan Zavolovšek. Z Abrahamom se je srečal še zdrav in čil, poln dobre vere v svoje delovne moči, s katerimi si je v teku let ustvaril v trboveljski sredini dobro uspešajočo urarsko obrt. Jubilant je Savinčan po rodu iz Braslovca. V svoji pomočniški dobi je obredel mnogo slovenskih krajev, pa tudi v tujini je služil ter se izpopolnjeval v Gradcu in na Dunaju. Vojni čas tudi ni prizanesel. Po preobratu se je naselil v Trbovljah, kjer je l. 1920 odprl v stari Fortovej hiši svojo urarsko trgovino. V Trbovljah je našel tudi svojo življenjsko družico go. Antonijo Jamšek, s katero

mu delu za kralja in Jugoslavijo je zaključil svoje poročilo, ki je bilo soglasno odobreno.

Tajniško poročilo je podal tajnik tov. Andrej Peterca. Iz poročila posnemamo, da ima četa 42 rednih, 13 rezervnih, 4 častne in 445 podpornih članov. Četno poslovanje, ki je bilo kljub hudim časom dokaj živahno, se je reševalo na 12 sestankih in 6 rednih sejah. Četa je sodelovala pri prireditvah bratskih čet v župi in bližnji okolici.

Iz blagajniškega poročila tov. Franca Nevaka je razvidno, da je imela četa 40.395 dinarjev dohodkov, izdatkov pa 39.658 din, dolga je okrog 16.000 din. Četna samopomoč ima gotovine 11.400 din, sklad tov. Janeza Gasperina pa znanja 1360 din.

Za nadzorni odbor je tov. Franc Klemenčič predlagal razrešnico, ki so jo zborovalci soglasno odobrili. Ko je bil sprejet se proračun za l. 1941, sta pozdravila skupščino v imenu ljubljanske gasilske župe podstarešina tov. Vinko Štrukelj, za viškega Sokola pa starosta br. Pavle Borštnik, ki je čestital četi k lepemu uspehu in obljubil, da bo drugo leto tudi članstvo viškega Sokola po svojih najboljših močeh pomagalo pri proslavi 70letnice. Obema govornikom se je zahvalil za pozdrave predsednik tov. Janez Gasperin. Ker so volitve četne uprave vsako tretje leto, so letos odpadle četo pa bodo vodili nadaljnji dve leti se predsednik Janez Gasperin, poveljnik Milan Robežnik in drugi marljiv tovariši Viški gasilski četi tudi mi čestitamo k lepim uspehom z željo, naj bi proslava četne 70letnice uspeša kar najbolje.

Smrt najstarejše Belokranjice

V Črnomlju je umrla 99letna Katarina Kure, stara mati brivskih mojstrov Draga in Slavka Satožen iz Črnomlja. Pokojnica je bila najstarejša Belokranjica. Dobro se je spominjala tisočstvenstva. Kot deklica je celo sama dvakrat delala v grajski kuhinji in tako nadomestovala mater, ki bi morala iti na tlo. Njegovemu spominu je bila tudi huda. Nekoč je baje v smrtni strahu za grmom nehoti prisluškovala devetim hajdukom, ki so si razdeljevali naropano blago. Pokojnica je vzgojila v svojem težkem in trpljenju polnem življenju poleg rano umrle hčere tudi devet njenih otrok, svojih vnukov in vnuki, izmed katerih so skoraj že vsi poročeni, tako, da je bila pokojnica tudi prababica njihovim otrokom.

Iz Trbovelj

Nov grob. Po kratki mučni bolezni je te dni umrl Ivan Ščurk, delavec zunanega obrata trboveljskega rudnika. Mož je bil še v najlepši življenjski dobi in nihče ne bi bil pričakoval, da bo omahnil tako nenadoma. Bil je izvrsten delavec, ki ga bo delodajalec težko pogrešal nič manj kot narodno zaveden in napreden mož in

sokolski delavec, že v mladih letih se je rad bavil z glasbo ter je se pred prvo svetovno vojno sodeloval pri tujakim taboru, ki je bil ves čas delaven pri taboriških Narodnih strokovnih zvezah. Pri Sokolu je bil aktiven član dolga leta. Posebno se je udeleževal kot godbenik pri sokolski godbi, katere je bil soustanovitelj. Glasba mu je bila vedno zelo pri srcu. Pri rudniku je bil zaposlen nad 31 let. Zaposlil je ženo in tri otroke. Na poslednji poti so ga spremlili mnogi prijatelji in znanci, rudarji ter sokolski odposlanstvo z zastavo Obratovodja inž. Widra je v imenu zunanega obrata izročil prizadeletni rodbini denarno pomoč, namenečeno zunanega obrata in delavci lesnega skladišča pa so tudi prispevali s primernim zneskom, ki so ga zbrali med seboj. S tem so najlepše počastili spomin pokojnega druga. V imenu rodbine ščurk plemenitim podpornikom najtoplejša hvala! Uzaloceni rodbini naše sožalje, vrlimo možu lep spomin!

Petdesetletnico je praznoval nedavno v krogu svoje rodbine tiho in zadovoljno znani trboveljski urar g. Ivan Zavolovšek. Z Abrahamom se je srečal še zdrav in čil, poln dobre vere v svoje delovne moči, s katerimi si je v teku let ustvaril v trboveljski sredini dobro uspešajočo urarsko obrt. Jubilant je Savinčan po rodu iz Braslovca. V svoji pomočniški dobi je obredel mnogo slovenskih krajev, pa tudi v tujini je služil ter se izpopolnjeval v Gradcu in na Dunaju. Vojni čas tudi ni prizanesel. Po preobratu se je naselil v Trbovljah, kjer je l. 1920 odprl v stari Fortovej hiši svojo urarsko trgovino. V Trbovljah je našel tudi svojo življenjsko družico go. Antonijo Jamšek, s katero

srečno živita že nad dvajset let. Rodbinski krog izpopolnjuje četvero otrok, izmed katerih sta se dva fanta prav tako posvetila urarski obrti ter že pridno pomagata očetu. G. Zavolovšek se pridno udeležuje tudi v mnogih tujakim društvih, je član združenja urarjev, zlatarjev in optikov v Ljubljani, sodeluje pri društvu jugoslovenskih obrtnikov, udruženju rez. podoficirjev, Ciril-Metodovi družbi, podporni član pa je še pri mnogih drugih organizacijah. Po svojem prepričanju je bil jubilant vedno zaveden Jugosloven, narodno misleč in napreden, ter je dolgoleten vnet naročnik in čitalec naših naprednih listov. Ljubljansko združenje urarjev mu je k slavi poslalo tople čestitke. Tudi mi se jim pridružujemo z iskreno željo, da bi slavljenec preko Abrahamovega mejnika stopal še dolga leta čil ter srečno obhajal še mnogo srečnih življenjskih slavi do skrajnih starostnih mej!

Na nalogu pšatne in železniške direktorije Ljubljanske poštne in železniške uprave kljub ponovnim pritožbam nikakor ne marata napraviti red v ekspedicijski časopisov. Zadnji čas se kar vrstijo zakasnitve v pošiljanju »Slovenskega Naroda«. Pošta se »govorja na železnico, železniški uslužbenec pa stereotipno zmirajo z rameni čez trboveljski »Slovenski Narod« se je odpejal proti Celju, drugi proti Gorenski, danes n. pr. pa kar na Notranjsko. Čitatelji »Slovenskega Naroda« v Trbovljah najodločneje protestiramo proti takim malomarnostim službovalcev prometnih organov, bodisi na ljubljanski glavni, železniški ali ambulantni poštni ekspedicijski! Opozarjamo ponovno na to poslovanje železnice in pošto ravnanje v prostoru, naj e enkrat za vselej napravi red. Trbovlje so velik kraj ter imajo obsežno številno čitateljev prizadetega lista, ki zahtevajo pravočasno dostavljanje! Krivda je edino le pri ljubljanski pošti in železniški upravi.

Življenjska bilanca Zagorja za l. 1940

Zagorje, 8. januarja. Mirno lahko sodimo, da ima danes naša velika občina Zagorje 9000 ljudi, po številu iz l. 1935, pa ima župnija Zagorje — in le na tej osnovi je mogoče podati zanesljivo sliko — 7114 katoličanov, 19 pravoslavcev ter po enega evangelista in dva muslimana, skupno 7135 prebivalcev. Naj tudi omenimo, da šteje zagorska, lanksko leto ustanovljena dekanija 17.005 duš (Cemšenik 1750, Dobovec 733, Kolovrat 1018, Radeče 1056, Svibno 975, Sv. Plavina 180, St. Jur pod Kumom 1648, St. Lambert 710.)

Preteklo leto se je rodilo 130 otrok in je upravičeno pričakovanje, da se bo naslednje leto rodilo še dvigalo. Saj smo šele l. 1938 prvič ugotovili, da se je padanje rojstev ustavilo. V zadnjem desetletju smo s 296 rojstvi l. 1931. dosegli najvišjo številko, potem pa je nastalo rapidno nazadovanje vse do l. 1937., ko je bilo samo še 84 rojstev, nakar je sledil porast. Vendar je bilo preteklo leto v tem pogledu za 56 odstotkov slabše kakor l. 1931! Rodni indeks za Slovenijo je izkazoval l. 1936, 23,05 rojstev na 1000 prebivalcev. Pri nas

dosega samo 14,44 in se torej rodi osem otrok na tisoč prebivalcev pre malo. Rekli pa smo, da v pogledu rojstev zopet napredujemo in lahko upamo, da bomo letos dosegli nad 150 rojstev, ker so se razmere zboljšale, dolina ima zopet zaslužek, življenjski optimizem je večji kar kaže tudi visoko število 85 porok, dočim se je v letu 1933 poročilo samo 29 parov! Torej lani več kot trikrat več.

Rojnih je bilo 37 več, kot jih je umrlo. Umrlo je torej 93 ljudi, med njimi najstarejša občanka, 93 let stara Marija Sevljak iz Zavin. Lani pa je smrt kosila izdatneje kakor prejšnje leto, ko je umrlo 76 ljudi. Vzrok bi iskali v težjih življenjskih prilikah, v hladnem in neugodnem vremenu v prejšnjem letu. V občini je umrlo 106 ljudi, torej 13 več kakor v župniji. Največ jih je umrlo kmalu po rojstvu in takih, ki niso dosegli enega leta starosti, namreč kar 28. Sem bi spadala tudi neznanca številka splavov, ki je gotovo še večja. Za temi jih je umrlo največ med 60 in 70 letom, namreč 17, slede med 70 do 80 letom (15), med 80 in 90 letom (15), najmanj pa med 20 in 30 letom (3). Smrt je torej pobirala ob začetku in koncu starostne lestvice. Umrli so za starostno oslabelost (21), pobrala jih je pljučnica 12, razna vnetja 9, vodenica 8, srčna kap 7, po 6 življenjska oslabelost, prežgodnji porodi, tuberkuloza in rak. Nesreče so bile 3, samomora 2 (všet je mrtvec, ki ga je prinesla Sava iz drugega okoliša). Na 1000 prebivalcev je umrlo torej več kot 11 ljudi, dočim prejšnje leto samo nekaj čez 8 ljudi. Smo pa le vseeno na boljšem, kakor splošno v Sloveniji, kjer je povprečna umrljivost 14. Razlogi so v smotrnejši zdravstveni službi ter higijenskem pouku in izobrazbi pristopnemu kraju. Najkritičnejše ure smrti so bile med 14. do 18. ure, največ jih je umrlo okrog 17. ure. Med umrli prevladujejo moški in je umrlo v občini 60 moških in samo 46 žensk.

Iz povedanega je razvidno, da je življenjska ravan Zagorjanov prav zadovoljiva, kaže pa, kje je treba prijeti, da se ustavi propadanje naraščanja, ki odhaja v jamo v najnežnejši dobi in številčno na prvem mestu. Potrebujemo higijenski dom, kar ponavljamo že več let zaporemda Poskrbeti moramo, da bo narodova življenjska sila našla poudarka v temeljitim upoštevanju dosedanjih izsledkov ter predlogov bolj poklicanih raziskovalcev, ki so obdelali v tem pogledu večja področja.

Iz Celja

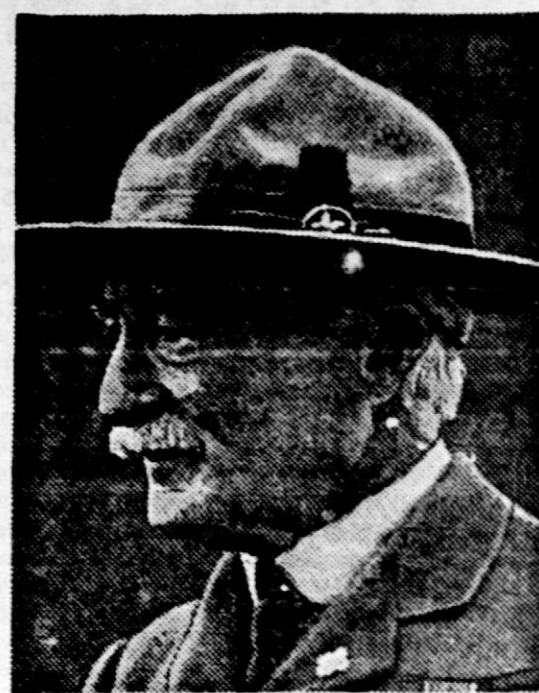
Gostovanje ljubljanske drame v Celju. Ljubljanska drama bo uprizorila v tork 14. t. m. ob 19. v celjskem gledališču Shakespeareovo žalostno »Romeo in Julija«. Predstava je za abonma. Neabonentni dobijo vstopnice v predprodaji v Sloimskovi knjigarni. Opozarjamo, da se bo predstava pričela že ob 19.

Vokalni koncert septeta bratov Žilov iz Maribora se prične v četrtek 9. t. m. ob 20 v mali dvorani Celjskega doma. Na sporedu so narodne in umetne pesmi. Obeta se lep umetniški užitek.

Celjski šahovski klub je gostoval s svojim drugim moštvom v nedeljo popoldne v Radečah in je igral s tamkajšnjim šahovskim klubom dve tekmi na 10 desek. V šahovski tekmi so Radečani zmagali s 5½ : 4½, na brzem turnirju pa so zmagali Celjani z 9 : 1.

Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in okolico bo v tork 14. t. m. od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

Lord Baden-Powell

ustanovitelj skavtske organizacije je davi umrl
(Glej poročilo na 2. strani)

V tepezu sta bili dve ženski hudo poškodovani. Pred tridnevnim senatom okrožnega sodišča v Celju so se zagovarjali v tork 21letni posestnikov sin Jože Klaužar, njegova mati, 61letna posestnica Franciška Klaužarjeva, in 45letna posestnica Antonija Reparjeva, vsi iz Dobrave pri Senovem. Jože Klaužar in njegova mati sta očitala Reparjevi, da se shaja s starim Klaužarjem v njegovem vinogradu. Lani 31. avgusta sta Jože Klaužar in njegova mati našla Reparjevo v Klaužarjevem vinogradu. Prišlo je do tepeža, v katerem sta Jože Klaužar in njegova mati s palico lahko poškodovale Reparjevo po glavi in telesu, en udarec pa je prelomil Reparjevi lobanjsko bazo in povzročil smrtonosno poškodbo. Reparjeva je v tepežu z udarci s pestjo težko poškodovale Klaužarjevo na levem očesu. Jože Klaužar je bil obsojen na 2 meseca, Franciška Klaužarjeva in Antonija Reparjeva pa vsaka na 1 mesec zapor, vsi trije pogojno za dobo 3 let.

V celjski bolnici so umrli: v nedeljo 79letni dlnar Janez Verbič iz Lipovca pri Grobelnem, v ponedeljek 21letni dlnar Leopold Hajnske iz Košnice pri Celju, v tork pa šestletna hčerka železniškega zvančnika Erna Sojčeva iz Rimskega toplca.

Sleparjeva zasebna univerza

Pred sodiščem v Bruslju se bo te dni zagovarjal neki Artur Buchet, ki se je izdal za rektorja zasebne univerze. V Belgiji je šele od leta 1933. prepovedano izdajati diplome ki bi pomnožoma lahko veljale za uradne. Navzlic prepovedi je pa Buchet organiziral dobro idočo trgovino z diplomami. Njegova filozofična univerza je podeljevala naslove inženirjev kemije astronomije itd. Izpiti so bili samo formalnost. Glavno je bilo, da je posedel človek globoko v žep, pa je takoj dobil diplomu. Buchet pa ni novinec v ustanavljanju zasebnih univerz in podeljevanju diplom. Ze pred leti je bil obsojen ker je izdal doktorske diplome. Zdi se njegovo univerzo uradno zaprli.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

AKRA KAJIS
za ostrenje oritve nadomešča kamen in jermen. Dobiva se v trgovinah z brivskimi potrebščinami Proizvodi: Stj. Schnur — Zagreb, Blazekova 8. 316

KLISEJE
LNO
VEČBARNE
JUGOGRAFICA
SV. PETRA NASIP 23

TRGOVINA »EDO« CEVLJI

Prešernova 48
Vam postreže v modi, kvaliteto in po najnižjih cenah! Priporoča se

EDO CEVLJI 50 L.

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri

PRESKER
Sv. Petra cesta 14 2. T.

OGLASUJ

»Slov Naroda«

50 PAR ENTLANJE

ažuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din. — Julijana, Gosposvetska c 12 in Franciskanska ul. 3. 3. T.

POHISTVO

po naročilu najceneje, vsakovrstne stole, politiram oprave, vsa popravila najceneje ZORMAN — Breg 14. 328

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din

KUPIM VALJČNI STOL
Ivanetić Franc, mlinar, Rado-
viči pri Metliki. 327

CELULOZNI LES

jelov in smrekov v cepanah in oblicah kupujemo vsako količino Posredovalci izključeni. Ponudbe na: Zagrebačko dioničku tvornicu papira, Zagreb 2, post. pretinac. 314

POSEST

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din

TRGOVSKO HIŠO

enonadstropno, z dobro vpeljano trgovino v obsejnim pasu zaradi pomanjkanja gotovine takoj prodam. — Ponudbe na upravo pod 2. P. 2991

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica štev. 2

A. E. Fielding

Črna mačka prinaša srečo

Roman

— Če bi si hoteli končati življenje, gospod policijski komisar, in če bi bil nagib vašega samomora ta, da bi tajna iz vaše preteklosti ne prišla na dan, — ali ne mislite, da bi najprej uničili vse sledove, ki bi utegnili pomagati, da se odkrije vaša tajna?

— Prav pravite, gospa, — je pritrdil Nuttall kratko. — Iz njegovega naglega odgovora se pa ni dalo sklepati, da-li res misli tako, kakor govori. Potlej se je pa obrnil k Noelu.

— Če se ne motim, vas ta dogodek ni posebno presenetil, gospod?

— Nasprotno, — je odgovoril Noel hitro. — Ves iz sebe sem. Toda sir Henry je bil tako redkobeseden in zaprt vase... nikomur, zlasti pa nobenemu svojcu in nobenemu domačemu ni nikoli odkril svojih kart. To je bil tip moža, ki bi, če bi postal veliki Lhamma, odšel z doma molče, ali pa bi kvečjemu povedal, da se kmalu vrne. Pokažem vam, kaj je v safu; kolikor vem, ni tam nič posebno dragocenega.

Noel je odvedel policijskega komisarja v kabinet. Tam mu je pokazal mehanizem varnostne omarice, vzdane v steno za pisalno mizo. Odprla sta jo. V nji je bilo samo nekaj pisem v kuvertah in domače pismo sira Henryja. Nista pa našla nobenih sledov o anonimnem pismu.

— Pravni zastopniki bi bili morali vedeti za to anonimno pismo. Recite jim, prosim, naj pridejo jutri zjutraj čim prej mogoče, da pregledamo z njimi papirje sira Henryja. Zdaj bi pa rad govoril s slušničadjo. Morda bi se dalo to storiti v komornikovi sobi. Ta čas gotovo pride zdravnik.

Komisar je zopet zaklenil safe in spravil ključ v žep. Rodbinskim članom je izrazil svoje sožalje in obljubil, da jim sporoči, kdaj bo raztelesenje. Vljudno jih pa mora prositi, da bi izvolili vsi prisotni ostati v Broadbendsu — ne da bi to kaj pomnilo —, toda taka je pač navada v vseh podobnih primerih. Pripomnil je, da se vrne v Broadbends drugo jutro ob devetih in znova je opozoril Noela, naj obvesti pravne zastopnike rodbine o tem, kaj se je zgodilo.

— Toda, gospod policijski komisar, — je ugovarjala Agnes s svojim običajnim avtoritativnim glasom: Mislim, da delamo veliko napako, če smatramo to, kar se je zgodilo, za kaj drugega kakor za navadno nesrečo. Moj bratranec nikoli ni mislil na samomor. Čim bolj razmišljam o tem, tem bolj sem prepričana, da je tako. Anonimno pismo! Kaj bi moglo biti tako resnega in skrivnostnega v življenju

sira Henryja? Agnes je ošinila Nica s pomembnim pogledom. — Neumnost! Henry ni bil mož, ki bi kaj prikrival, pa tudi ne bivši kaznenec. Bil je ves zapleten v svoje trgovske posle. Ti edini so ga zanimali — rudniki, čajne plantaže... in podobne stvari.

Nuttall je zelo neodločno priklimal z glavo. Hotel je s tem pokazati, da je mogoče tako zadevo prepoznati iz različnih vidikov.

— Držal je stekleničko v roki in tiščal jo je tako krepko, da smo mu jo komaj izrgali. Na steklenički je bilo pa jasno napisano: »Strup!« Sir Henry je vendar dobro videl? — se je obrnil policijski komisar na Noela.

— Kolikor mi je znano, da!

— Točno, in v sobi niste našli nobene stekleničke z zdravilom?

— Z zdravilom? — je ponovila Phyllis.

— Mislim namreč, — je pojasnjeval Nuttall, — da ni mogoče domnevati, da bi bil vzel sir Henry pomotoma stekleničko struna namestu druge. Ali je imel navado jemati zdravila?

— Nikakor ne, — je odgovorila Agnes odločno.

— In ni bil morda v zadnjem času prehlajen ali kaj podobnega? — je nadaljeval Nuttall z zaslisevanjem in pripravil notez.

— Ne, nič podobnega, — so odgovorili vsi hkrati.

— Torej ne veste ničesar o tem, da bi bil jemal zdravilo? Potem takem je izključeno, da bi bil za-

menjal stekleničko strupa z drugo. Če ne najdemo anonimnega pisma...

Gospa Stokesova je hotela nekaj reči, pa si je v zadnjem hipu premislila.

...bo to kazalo, kakor da ga je sežgal, — je nadaljeval Nuttall in se ozrl na svoj notez. V kamninu je plapolal ogenj. Zato mislim, gospa Stokesova, da ni mogoče govoriti o nobeni pomoti. In k sreči ne more biti v tem primeru govora o tem, da bi bil siru Henryju kdo podtaknil strup. Stekleničko strupa je držal v roki samo sir Henry sam.

Agnes Stokesova se je preveč ustrašila tega pojasnila in zato ni mogla takoj odgovoriti. Policijski komisar se je ta čas poklonil in odšel iz sobe.

— Kaj neki še bo iz tega? — je vprašala gospa Stokesova na naslov vseh prisotnih. — Kakšne strašne stvari si bo policija še izmislila?

— To je povsem naravno, — je pripomnila Nica.

— Vsakemu človeku bi šinile v takem primeru v glavo podobne misli. Naša sreča je v tem, kakor je dejal Farrant, da je držal bratranec Henry stekleničko tako krepko v roki. Če bi mu bila padla iz roke, bi bil to zelo kočljiv položaj.

— Če naj bi vladalo med nami podobno strašno sumničarje, bi me to zelo bolelo, — je dejala Agnes hladno. — Mislim, Nica, da pošten človek...

— Mar človek tako dobro pozna pravi značaj drugega človeka? — je menila Nica. — Če bi bilo tako, bi ne hodil no svetu noben hodoči morilec, ki bi ne bil tak, kakor so drugi ljudje.